

JOHDATUS TEKOÄLYYN

TEEMU ROOS

HELSINGIN YLIOPISTO

TIETOISUUDESTA...

- Re: Paleontology
- Today 4pm: The Integrated Information Theory of Consciousness
- Re: SNLS paper – small changes
- Re: Distinguished Lecture –järjestelyt
- Quan (Eric) Nguyen
- Tomaso Poggio
- Daniel Francis Schmidt
- Rousu Juho

From Tomaso Poggio <tp@ai.mit.edu>★

Subject Today 4pm: The Integrated Information Theory of Consciousness

To bcs-all@mit.edu★, lids-seminars@mit.edu★, cambridgeml@lists.csail.mit.edu★, mltea@lists.csail.mit.edu★, cbmm-weekly@mit.edu★, csai

Brains, Minds and Machines Seminar Series

The Integrated Information Theory of Consciousness

Speaker: Dr. Christof Koch, Chief Scientific Officer, Allen Institute for Brain Science

Date: Tuesday, September 23, 2014

Time: 4:00 PM

Location: Singleton Auditorium, MIT 46-3002, [MIT Bldg 46 is located at 43 Vassar St., Cambridge MA](#), cor

Host: Prof. Tomaso Poggio, Director CBMM

Refreshments to be served immediately after the talk.

Abstract:

The science of consciousness has made great strides by focusing on the behavioral and neuronal correlates, but it is not clear how much we have learned. It is not enough if we are to understand even basic facts, for example, why the cerebral cortex gives rise to consciousness. The more neurons and appears to be just as complicated. Moreover, correlates are of little help in many instances. The present: patients with a few remaining islands of functioning cortex, pre-term infants, non-mammalian species, and people at driving, recognizing faces and objects, and answering difficult questions. To address these issues

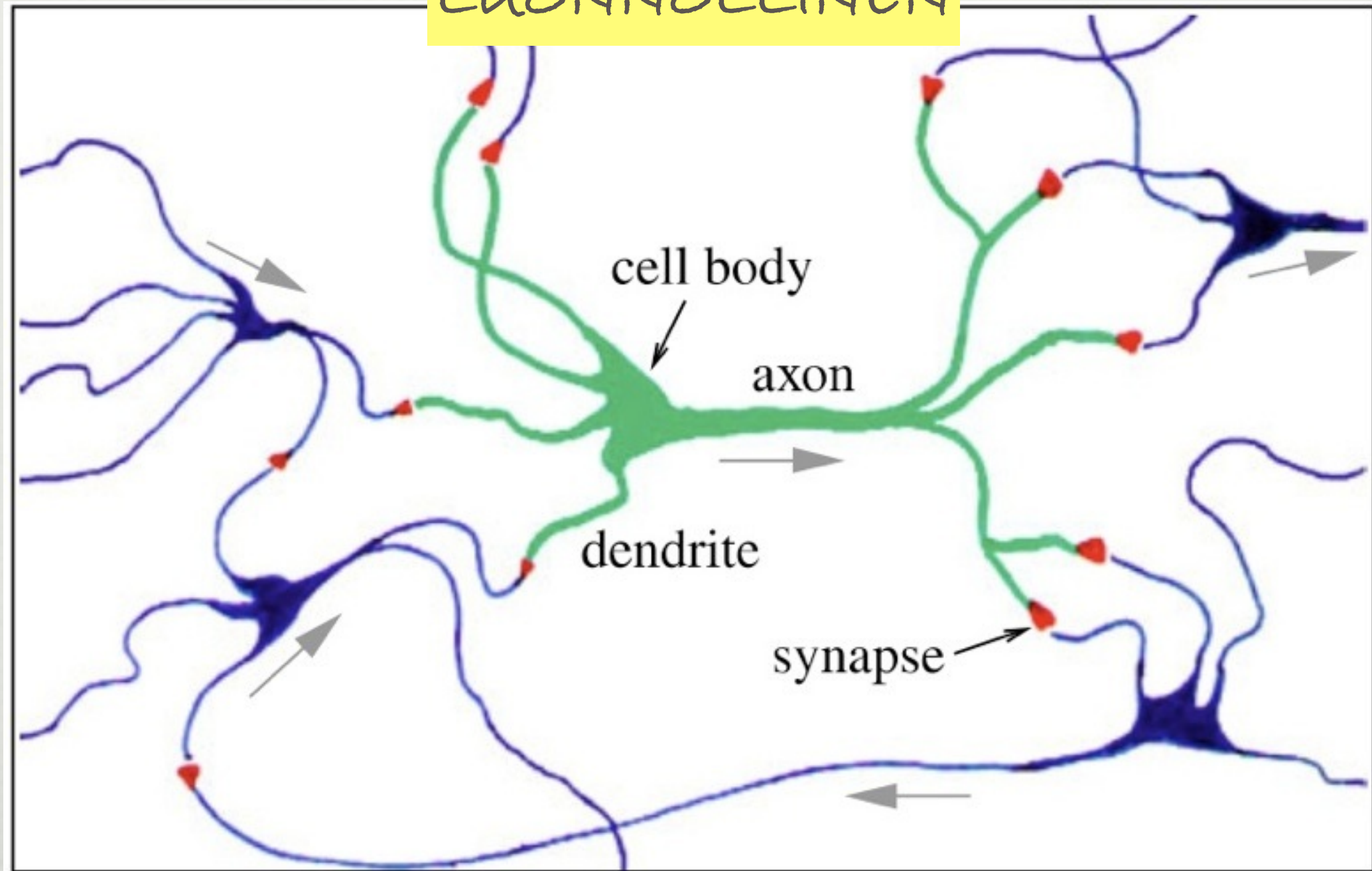
NEUROVERKOT

- * TURINGIN KONE (TAI "TAVALLINEN" OHJELMOINTI) VAIN YKSI LASKENNAN MALLI
- * ELÄINTEN HERMOSTOSSA LASKENTA ERILAISTA:
  - RINNAKKAISUUS
  - STOKASTISUUS (SATUNNAISUUS)
  - MASSIIVINEN SKAALA
  - ADAPTIIVISUUS (OPPIMINEN)
- * 1940-LUVULTA ALKAEN YKSI TEKOÄLYN KESKEISIMMISTÄ IDEOISTA
- * 1960 LUVUILLA KIINNOSTUS HIIPUI
- * 1980-LUVULTA ALKAEN UUSI AALTO

NEUROVERKOT

LUONNOLLINEN

LÄHDE: ERTTEL: INTRODUCTION TO ARTIFICIAL INTELLIGENCE, SPRINGER, 2011.

NEUROVERKOT

KEINOTEKOINEN

KOPIOITU VAIN IDEA:
JOUKKO YKSIN-
KERTAISIA PROSES-
SOREITA, JOTKA KYTKE-
TÄÄN YHTEEN SUU-
REKSI VERKOKSI.

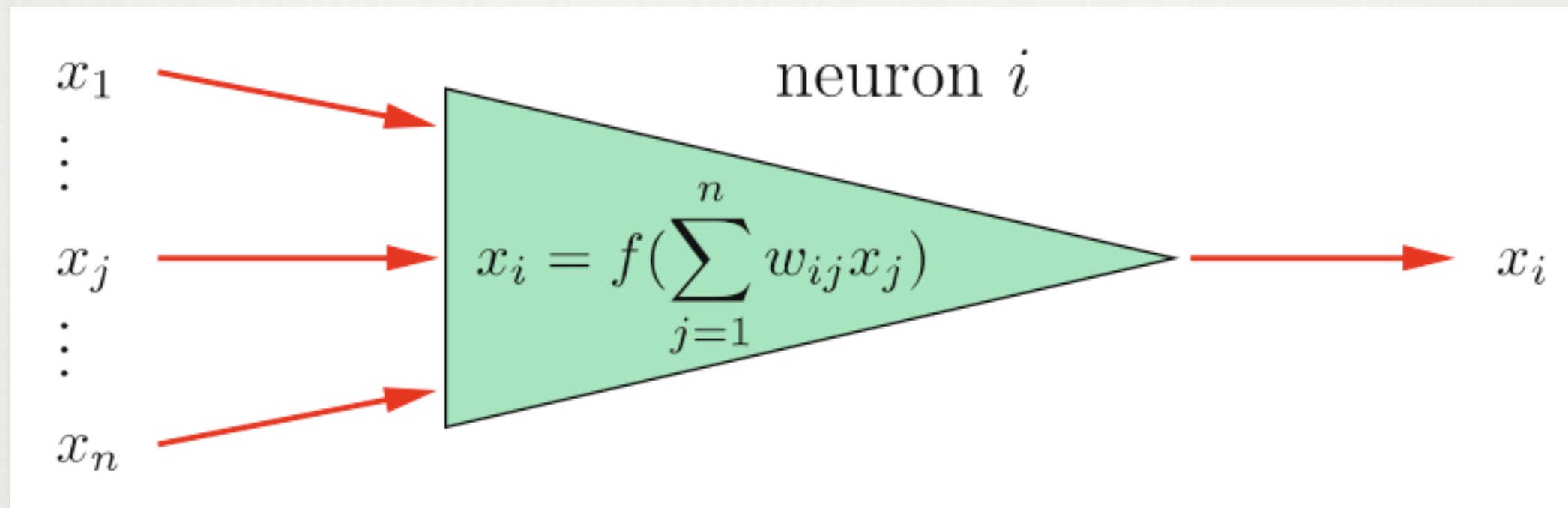
OIKEAT VS KEINOTEKOISET NEUROVERKOT

- * OIKEAT NEURONIT TOIMIVAT **EPÄSYNKRONISESTI** (ERI NEURONIT SUORITTAVAT LASKENTA-ASKELEEN ERI AIKAAN) — KEINOTEKOISET (USEIN) **SYNKRONISESTI**
- * OIKEAT NEURONIT VÄLITTÄVÄT **BINÄÄRISIÄ** SIGNAALEJA (PÄÄLLÄ/POIS) — KEINOTEKOISET (USEIN) **JATKUVA-ARVOISIA**
- * OIKEISSA NEUROVERKOISSA ESIINTYY (USEIN) **TAKAISINKYTKENTÄÄ** — KEINOTEKOISISSA HARVEMMIN
- * OIKEAT NEUROVERKOT OVAT **MASSIIVISIA** — KEINOTEKOISET (LÄHES KOSKAAN) EIVÄT

PERUSESIMERKKI

- * SYÖTTEET $x_1, \dots, x_n$
- * PAINOKERTOIMET $w_{i1}, \dots, w_{in}$
- * AKTIVAATIOFUNKTIO $f \Rightarrow$ TULOSTE x_i
- * HUOM: TULOSTE VOI OLLA TOISEN NEURONIN SYÖTE

NEUROVERKKOTYYPPEJÄ

---

1. ETEENPÄIN SYÖTTÄVÄ (FEEDFORWARD) VERKKO:
  - NEURONITJÄRJESTYKSESSÄ $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D \rightarrow \dots$
2. TAKAISINKYTKETYVÄ (RECURRENT) VERKKO:
  - YHTEYDET MUODOSTAVAT SYKLEJÄ: $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow \dots$
3. ITSEORGANISOIVA (SELF-ORGANIZING) VERKKO
  - VERKON SOLMUT KILPAILEVAT SIITÄ, KUKA SAA AKTIVOITUA

Tietotekniikkauutiset

E-mail SPAM detection has been renewed

A new spam detection system is now in use for all users. The the detection rate and rate of false positives should be better system.

<http://www.cs.helsinki.fi/uutiset/75335>

* Kaikki uutiset ja tapahtumat sekä ohjeet syötteiden tilaami
[/uutiset](#)

AKTIVOITUA

NEUROOVERKKOTYYPPEJÄ

Login

HowScoresAreAssigned

Home

Wiki

RecentChanges

FindPage

HelpContents

HowScoresAreAssigned

Immutable Page Info

More Actions:

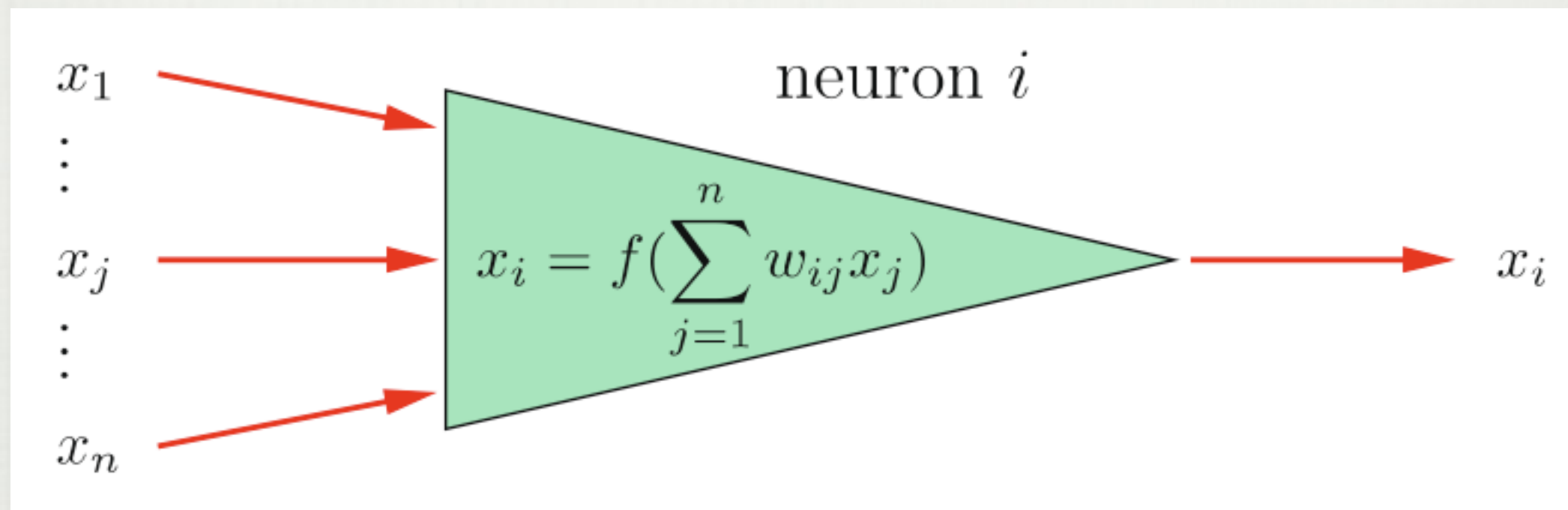
How are the scores assigned?

The scores are assigned using a neural network trained with error back propagation ([Perceptron](#)). B number of false positives and false negatives.

A list of the rules and their assigned scores is at [tests](#).

ETEENPÄINSYÖTTÄVÄ VERKKO: CASE PERSEPTRONI

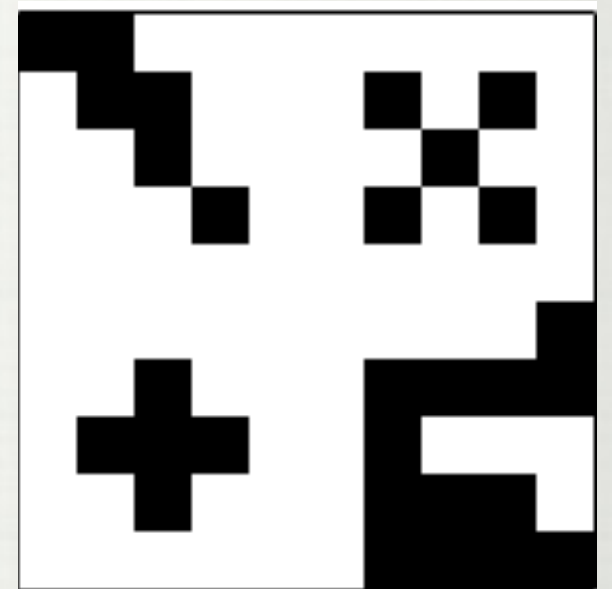

- * SYÖTTEET JOKO REAALI- TAI BINÄÄRILUKUJA
- * PAINOKERTOIMET REAALILUKUJA
- * AKTIVAATIOFUNKTIONA f ON KYNNYSFUNKTIO:

$$f(z) = \begin{cases} 0, & \text{JOS } z < 0, \\ 1, & \text{MUUTEN} \end{cases} \quad \left(z = \sum_{j=1}^n w_{ij} x_j \right)$$

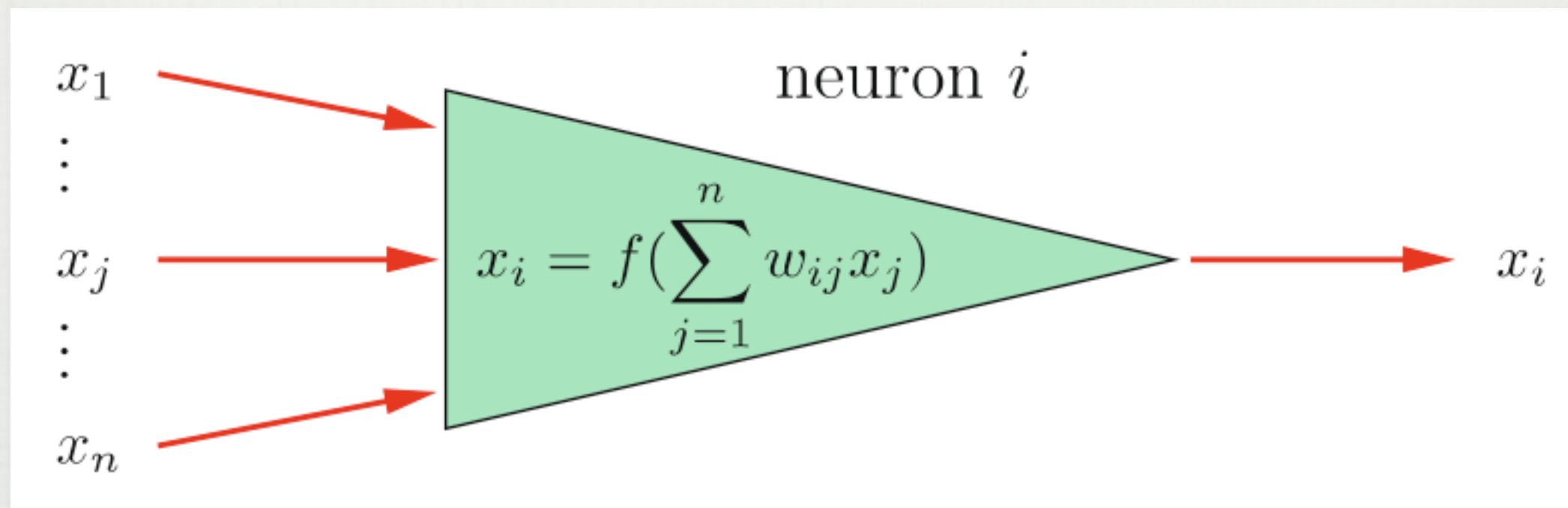
PERSEPTRONI

- * TAVOITE SAADA TULOSTE SOPIMAAN YHTEEN OIKEAN VASTAUKSEN KANSSA
- * SYÖTE VOI OLLA ESIM LÄJÄ PIKSELEITÄ
- * TAVOITE TUNNISTAA ONKO KYSEESSÄ TIETTY HAHMO
- * PAINOKERTOIMIEN MÄÄRÄÄMINEN SITEN ETTÄ TOIMII, SAATTAA OLLA TYÖLÄSTÄ
- * RATKAISU: **KONEOPPIMINEN**, ELI OPITAAN PAINOT DATASTA

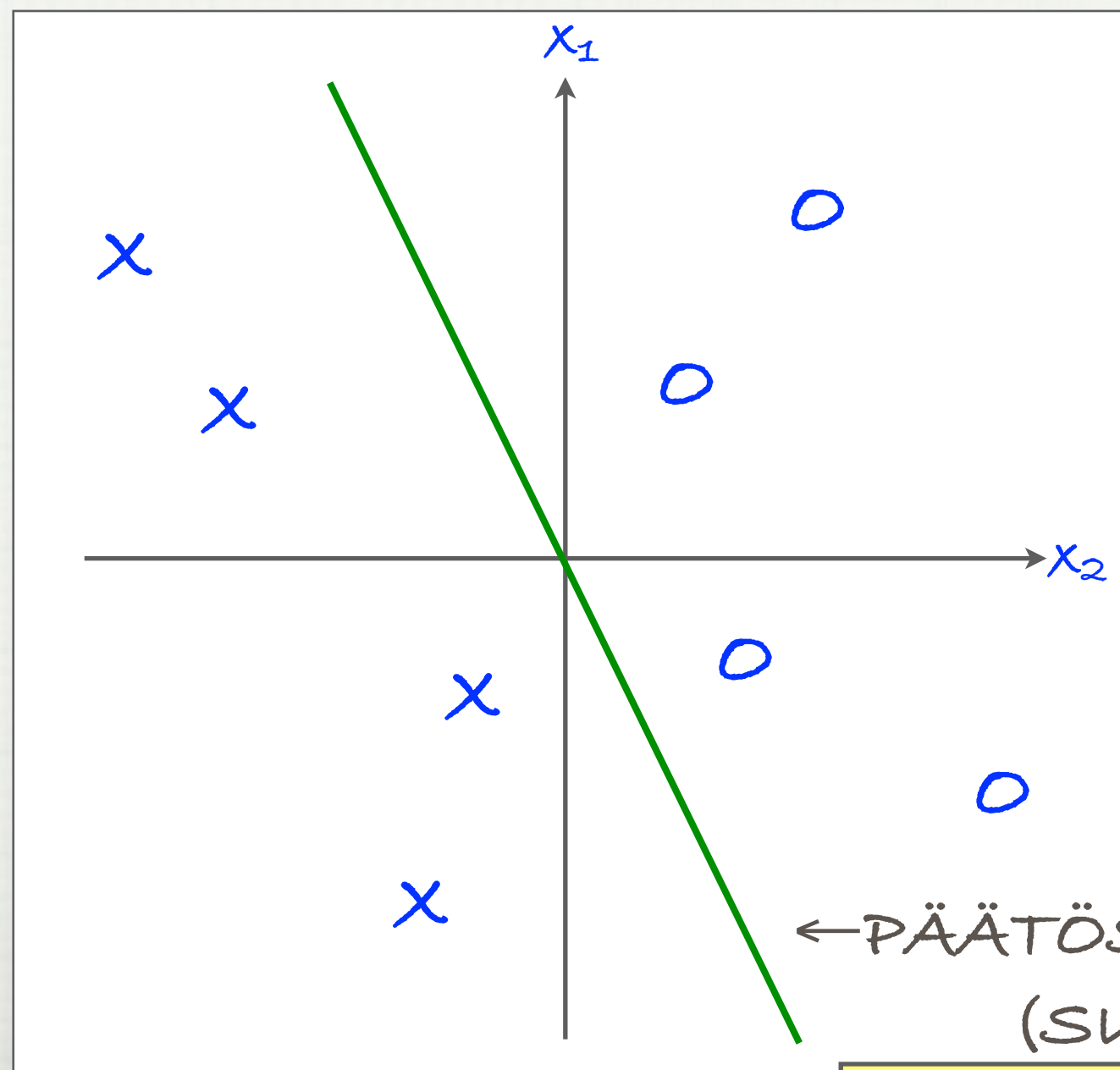

PERSEPTRONI

- * PAINOKERTOMIEN VAIKUTUS AKTIVAATIOFUNKTION ARGUMENTTIIN $\sum_{j=1}^n w_{ij} x_j$ ON LINEAARINEN
- * PÄÄTÖSRAJAPINTA, JOKA MÄÄRÄÄÄ TULOSTEEN ON SIKSI "HYPERTASO" (PINNAN KORKEADIMENSIONINEN YLEISTYS)
- * 2D: $x_i = 1$, JOS PISTE $x = (x_1, x_2)$ ON ORIGON KAUTTA KULKEVAN SUORAN "OIKEALLA" PUOLELLA

PERSEPTRONI

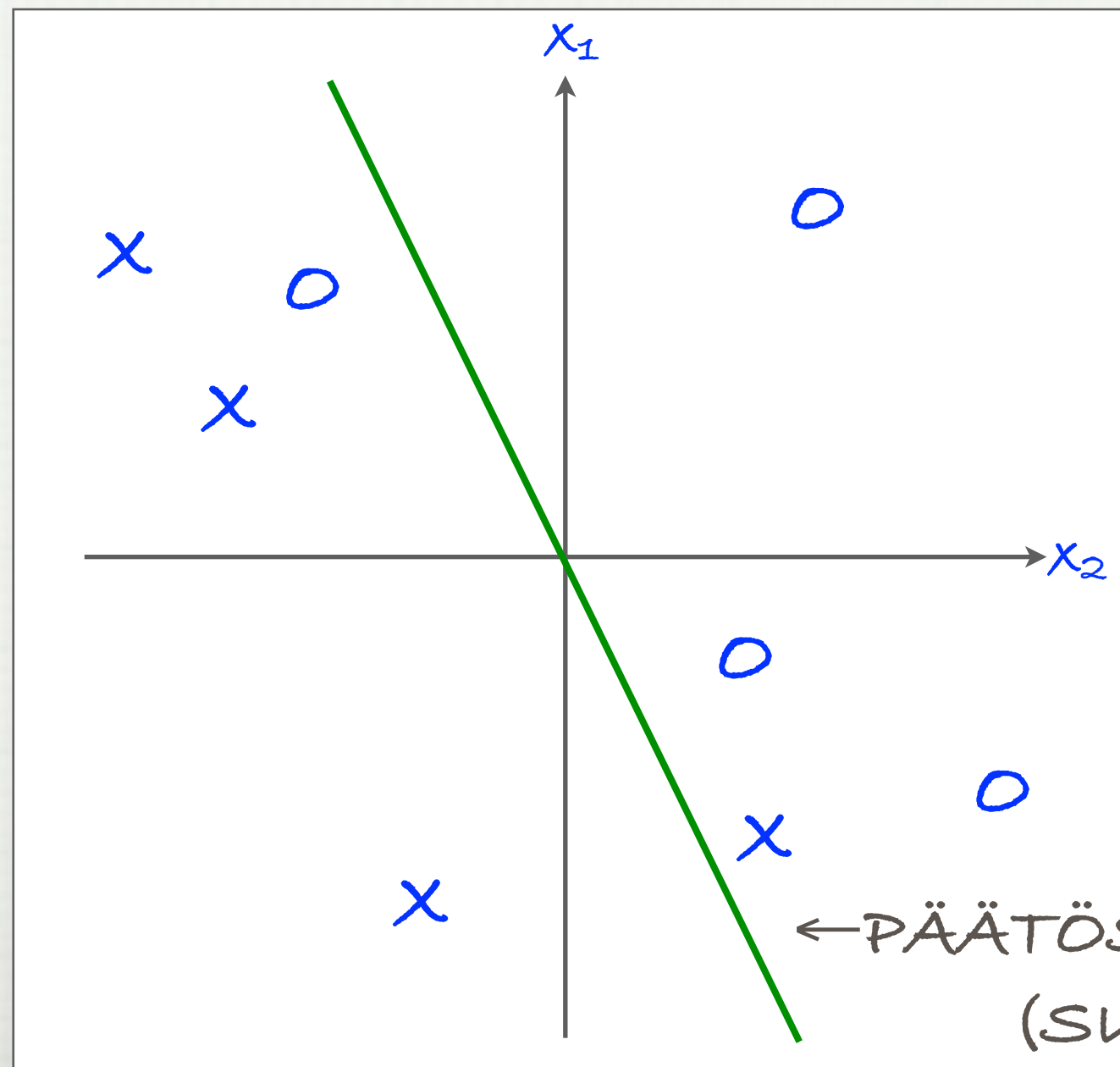

← PÄÄTÖSRAJAPINTA
(SUORA)

$$w_{i1}x_1 + w_{i2}x_2 = 0$$

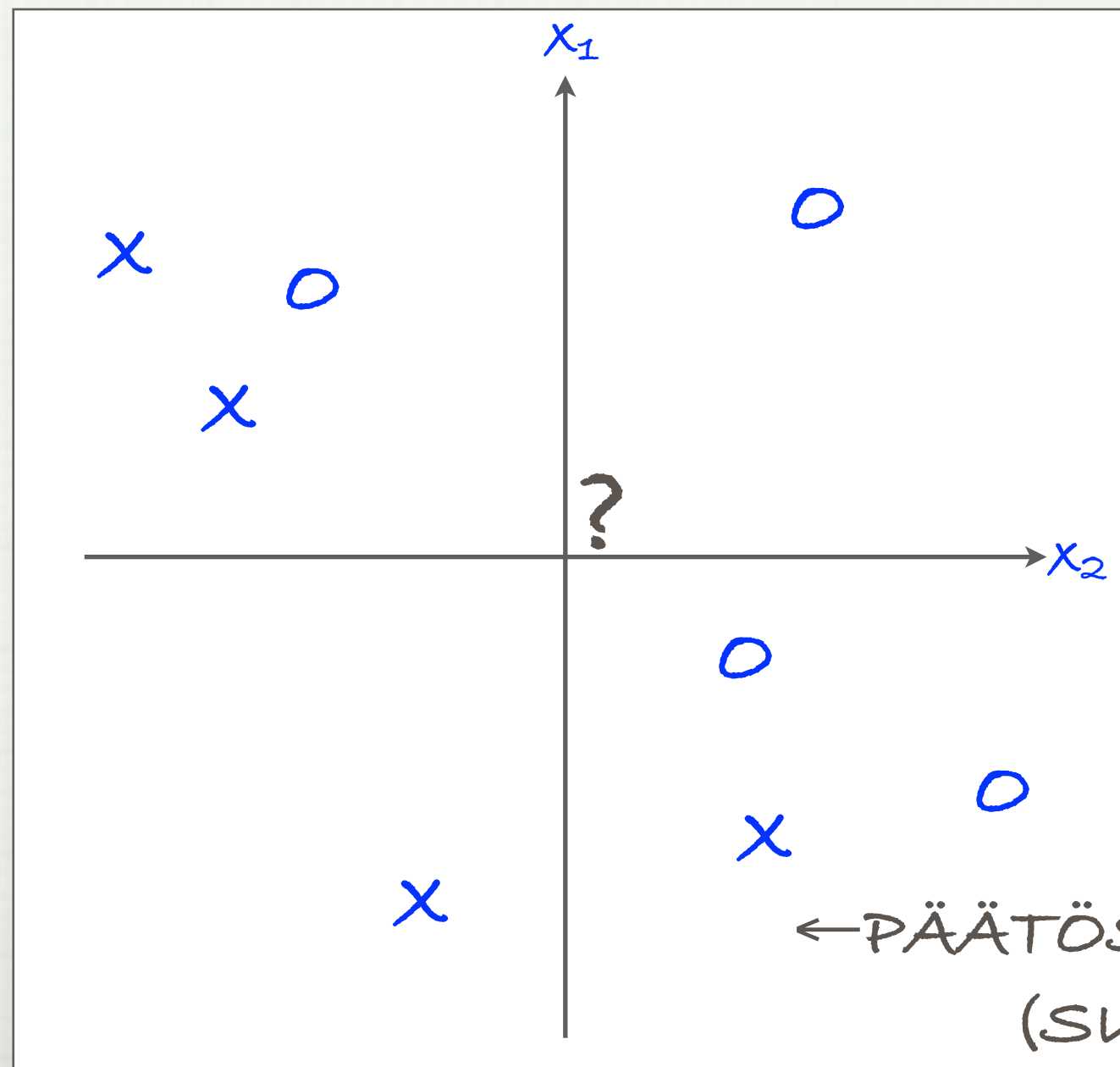
PERSEPTRONI

← PÄÄTÖSRAJAPINTA
(SUORA)

PERSEPTRONI

PERSEPTRONI

✱ PERSEPTRONIALGORITMI (ROSENBLATT, 1958)

PERCEPTRON-LUOKITTELIJA(Data):

$w = [0, \dots, 0]$ // painovektori. dimensio= n ; sama kuin datan

while Luokitteluvirhe(Data, w) > 0

$(x, y) = \text{PoimiSatunnainenEsimerkki(Data)}$

$z = w_1 x_1 + \dots + w_n x_n$ // kynnysfunktion argumentti

if $z \geq 0$ **and** $y = 0$: // luokiteltiin nolla rastiksi

$w = w - x$ // vektorien erotus

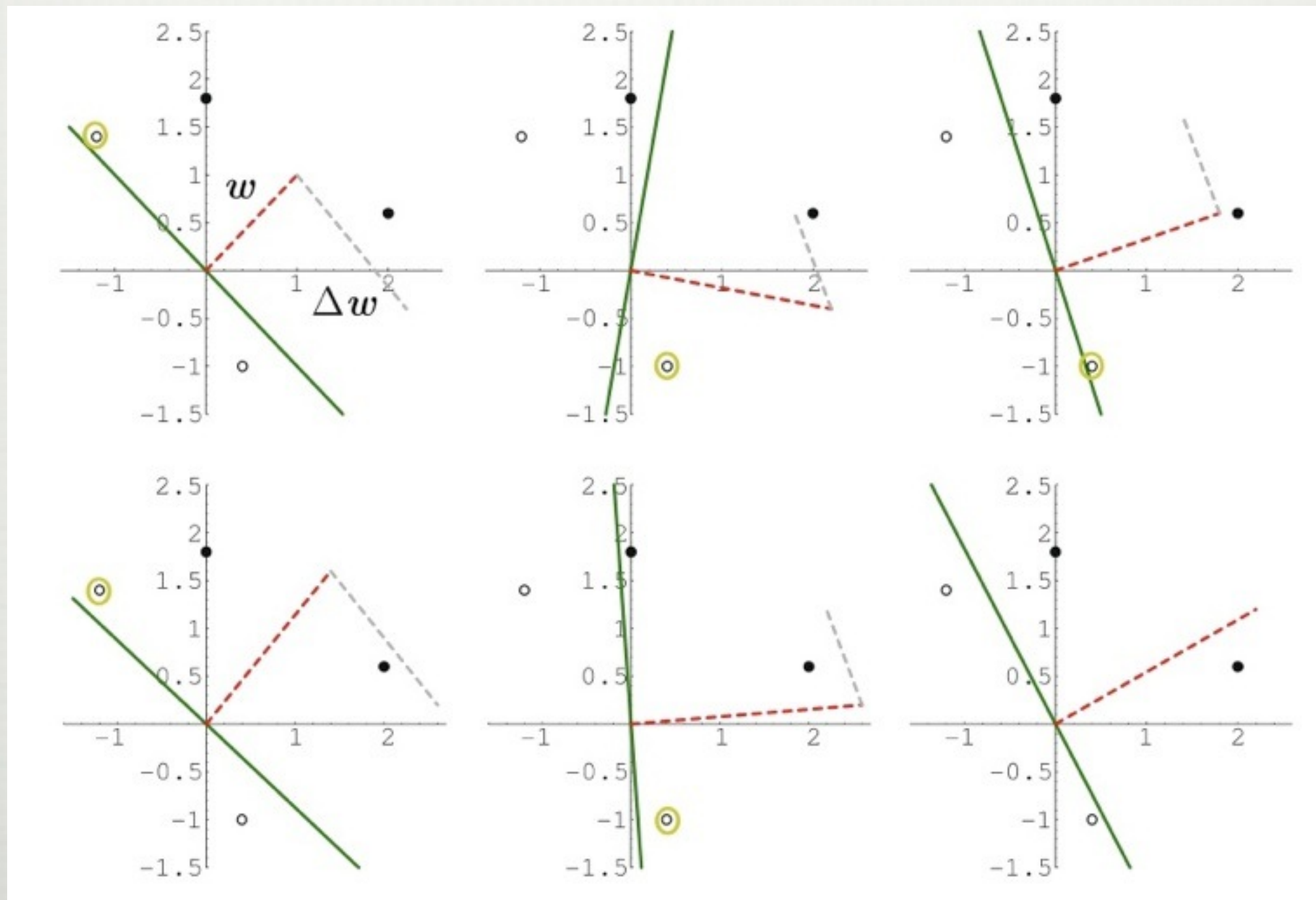
if $z < 0$ **and** $y = 1$: // luokiteltiin rasti nollaksi

$w = w + x$ // vektorien summa

end-while

return(w)

PERSEPTRONI

PERSEPTRONI

PERUSONGELMA:

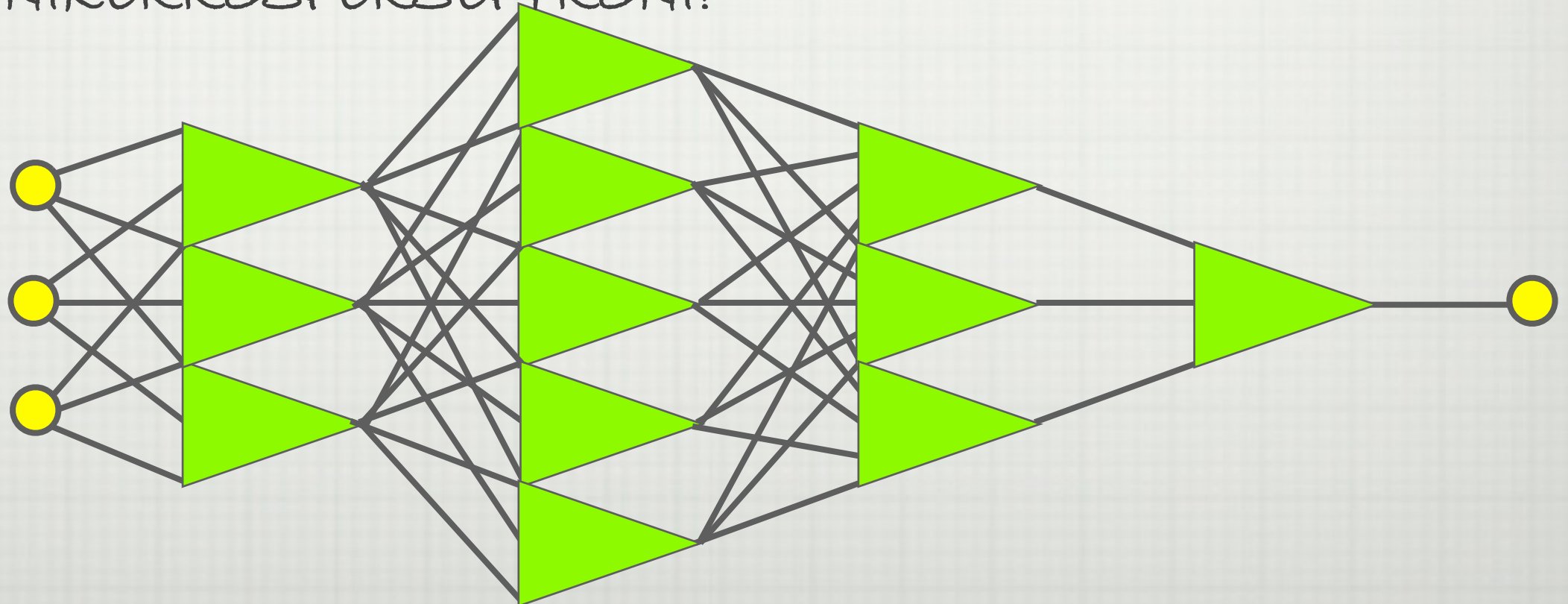
- * PERSEPTRONIALGORITMI LÖYTÄÄ ENNEN PITKÄÄ OIKEAN PÄÄTÖSRAJAPINNAN, JOS (!) SELLAINEN ON OLEMASSA
- * OIKEA PÄÄTÖSRAJAPINTA ON OLEMASSA $\Leftrightarrow$ AINEISTO ON "LINEAARISESTI EROTELTAVISSA"
- * MUUSSA TAPAUKSESSA SE JÄÄ IKKUISESTI MUUTTELEMAAN PAINOJA

PERSEPTRONI

YLEISTYKSIÄ:

- * OPPIMISALGORITMIA SÄÄTÄMÄLLÄ VOIDAAN LÖYTÄÄ **PARAS MAHDOLLINEN** (PIENIMMÄN VIRHEEN) RAJAPINTA
⇒ TOIMII MYÖS SILLOIN KUN DATA **EI** LIN. EROTELTAVISSA

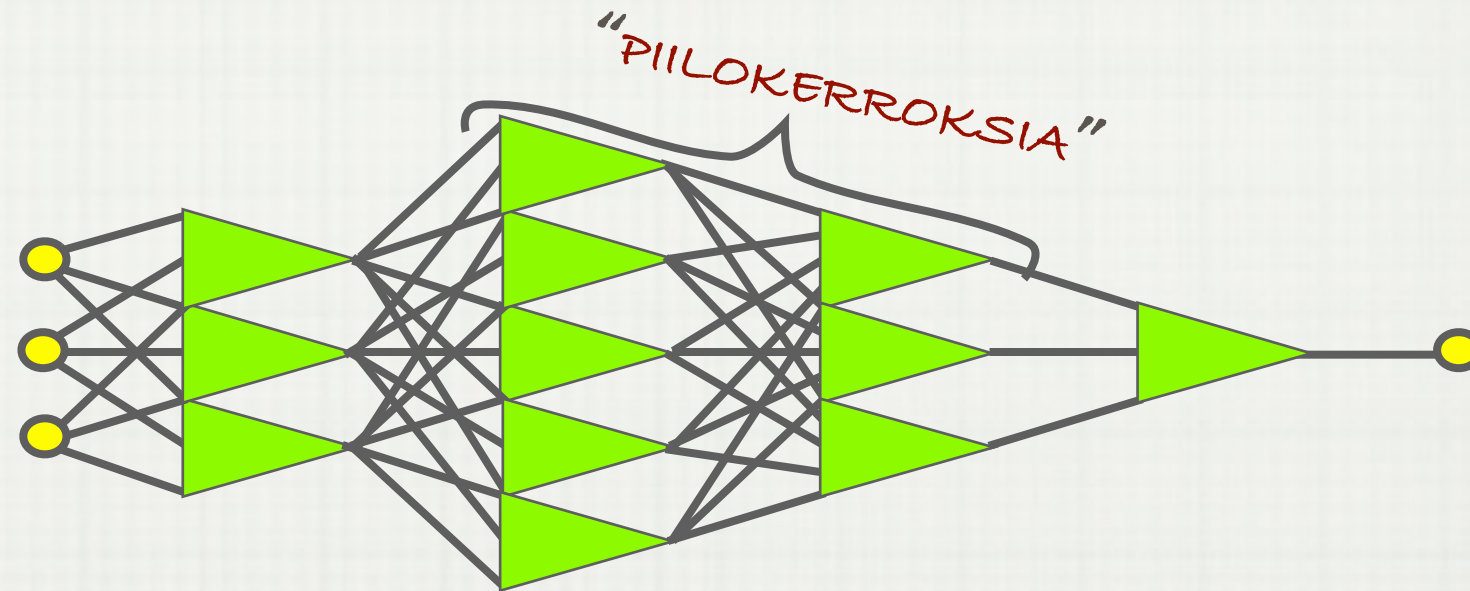
- * MONIKERROSPERSEPTRONI!

MONIKERROSPERSEPTRONI

AKTIVAATIOFUNKTIO EI YLEENSÄ KYNNYSFUNKTIO, VAAN JOTAIN MUUTA. TULOSTEARVOT YLEENSÄ REAALILUKUJA

UNIVERSAALI MALLI: PYSTYY ESITTÄMÄÄN "MITÄ VAAN" (JOS PIILOKERROSTEN NEURONEITA RIITTÄVÄSTI)!

MONIKERROSPERSEPTRONI

- * PIILOKERROKSET TEKEVÄT OPPIMISESTA VÄHÄN HAASTAVAMPAA
- * TAKAISINVIRTAUSALGORITMI (BACKPROPAGATION):
  - ARVIOIDAAN JOKAISEN SOLMUN KOHDALLA PALJONKO SE AIHEUTTAA VIRHETTÄ JA KORJATAAN SEN MUKAAN
- * EI VÄLTTÄMÄTTÄ LÖYDÄ PARASTA RATKAISUA VAAN LOKAALIN OPTIMIN

MONIKERROSPERSEPTRONI

Neural Network Classification - Two Spirals Problem

Tags: Two Spirals, Two Spiral, Neural Network, Neural Networks, Snn, Sharky, Classification, Recognition, Ai, Artificial Intelligence, Ci, Computational Intelligence, Backpropagation, Supervised Learning, Machine Learning, Neuron, Perceptron, Two-spirals, Two-s

0

0

+1

Tykkä

Varaa lomasi upeasta

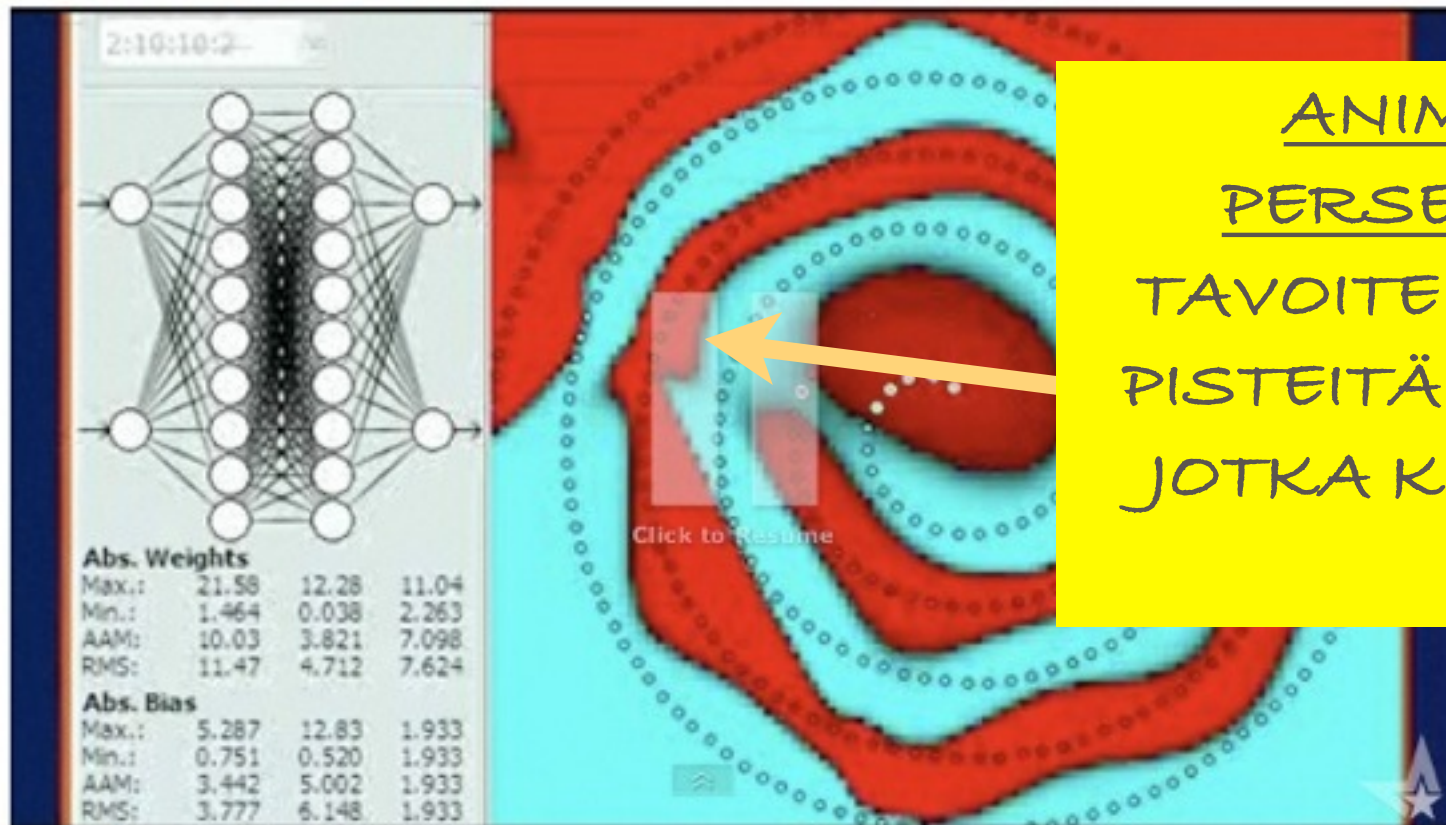
Holiday Club Saimaasta. Tutustu ja varaa elämyksellinen loma!

www.HolidayClub.fi/Saimaa

SuomiCom Laajakaista

ÄlyTV - Facebook telkkarissa. Tutustu ja voita Samsung SmartTV

www.SuomiCom.fi/SmartTV

ANIMAATIO MONIKERROS- PERSEPTRONIN OPPIMISESTA:

TAVOITE LUOKITELLA (X,Y)-TASON
PISTEITÄ KAHTeen ERI LUOKKAAN,
JOTKA KUMPIKIN OVAT SPIRAALIN
MUOTOISIA.

00:44 Why Immelt Sold NBC Universal - Season 44 - Epi...

935 Views
By CBS

01:18 Christina Milan Interview Talks About Working o...

1,093 Views
By blacktreety

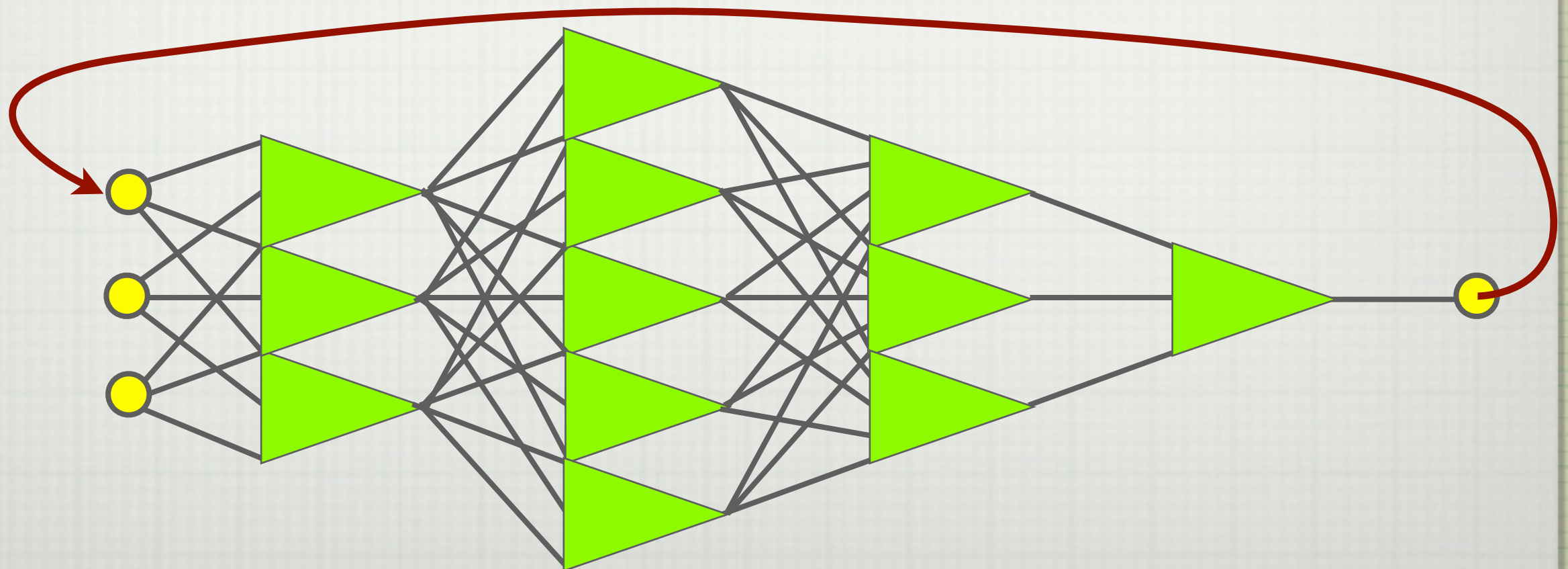

02:15 Will Skudin: Big Wave Surfing

TAKAISINKYTKEYTYVÄ NEUROVERKKO

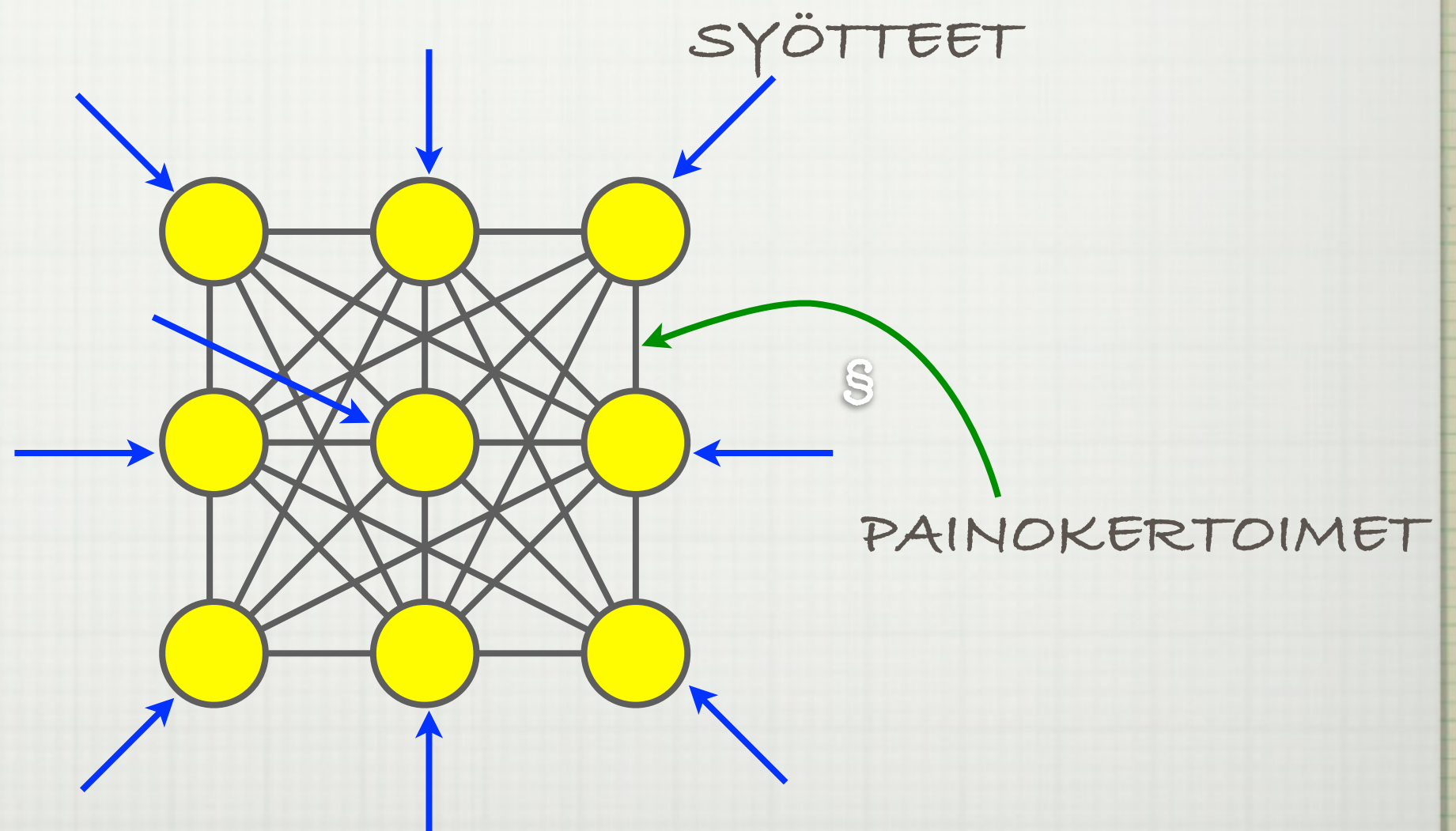
- * NEURONI VOI VAIKUTTA A MUIDEN NEURONIEN KAUTTA OMIIN SYÖTTEISIINSÄ
- * TAKAISINKYTKENTÄ AIHEUTTAA MONIMUTKAISIA DYNAAMISIA ILMIÖITÄ:

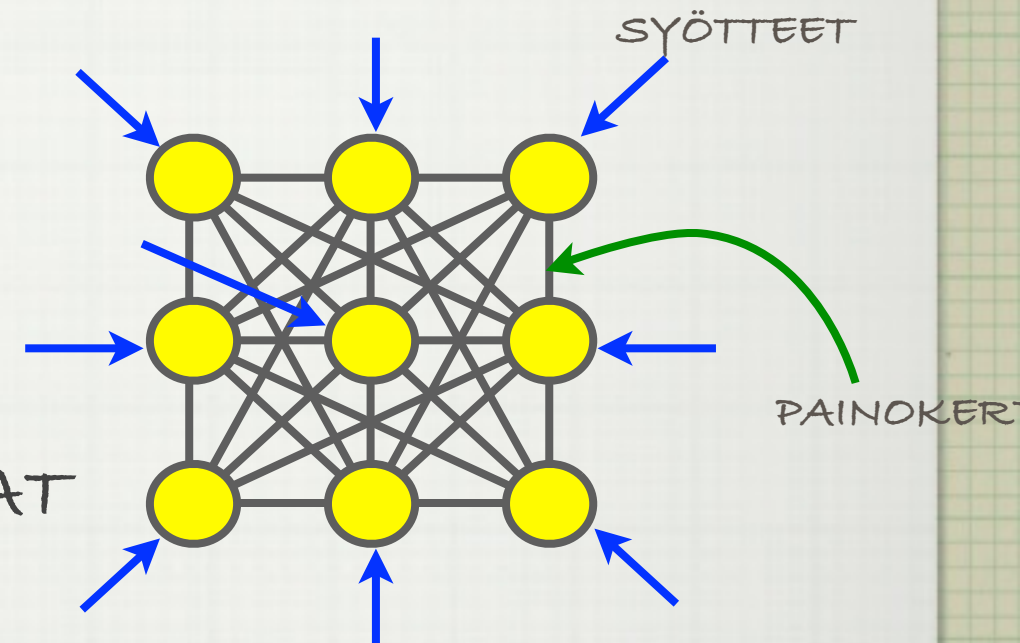
TAKAISINKYTKYTYVÄ VERKKO: CASE HOPFIELDIN VERKKO

TAKAISINKYTKYTYVÄ VERKKO: CASE HOPFIELDIN VERKKO

- * OPPIMINEN TAPAHTUU ESITTÄMÄLLÄ JOUKKO TILOJA (SYÖTEJOKAISILLE NEURONILLE)
- * PAINOKERTOIMET KUVAAVAT SITÄ, KUINKA USEIN KAKSI NEURONIA OVAT PÄÄLLÄ SAMANAIKAISESTI
- * KUN PAINOKERTOIMET ON OPITTU, VERKKO ALUSTETAAN HALUTTUUN ALKUTILAAN (SYÖTE)
- * NEURONIT VALITSEVAT UUDEN TILAN MUIDEN NEURONIEN TILOJEN JA PAINOKERTOIMIEN PERUSTEELLA
- * UUSI TILA TOIMII SYÖTTEENÄ SEURAAVASSA ITERAATIOSSA

HOPFIELDIN VERKKO

INTUITIO: LASKEE KUINKA
USEIN NEURONIT i JA j SAAVAT
SAMAN ARVON OPETUS-
DATASSA OLEVISSA
SYÖTTEISSÄ

* OPPIMISSÄÄNTÖ:

$$w_{ij} = \sum_{k=1}^N q_{ik} q_{jk} / N$$

MISSÄ

$q_{ik} = +1$ JOS NEURONI i PÄÄLLÄ
 k 'NNESSA ESIMERKISSÄ;
 -1 MUUTEN.

* NEURONIN AKTIVAATIOSÄÄNTÖ (VRT. PERSEPTRONIN TOIMINTA — SAMA SÄÄNTÖ!):

$$x_i = +1 \text{ JOS } \sum_{j \neq i} w_{ij} x_j > 0$$

BOLTZMANNIN KONE

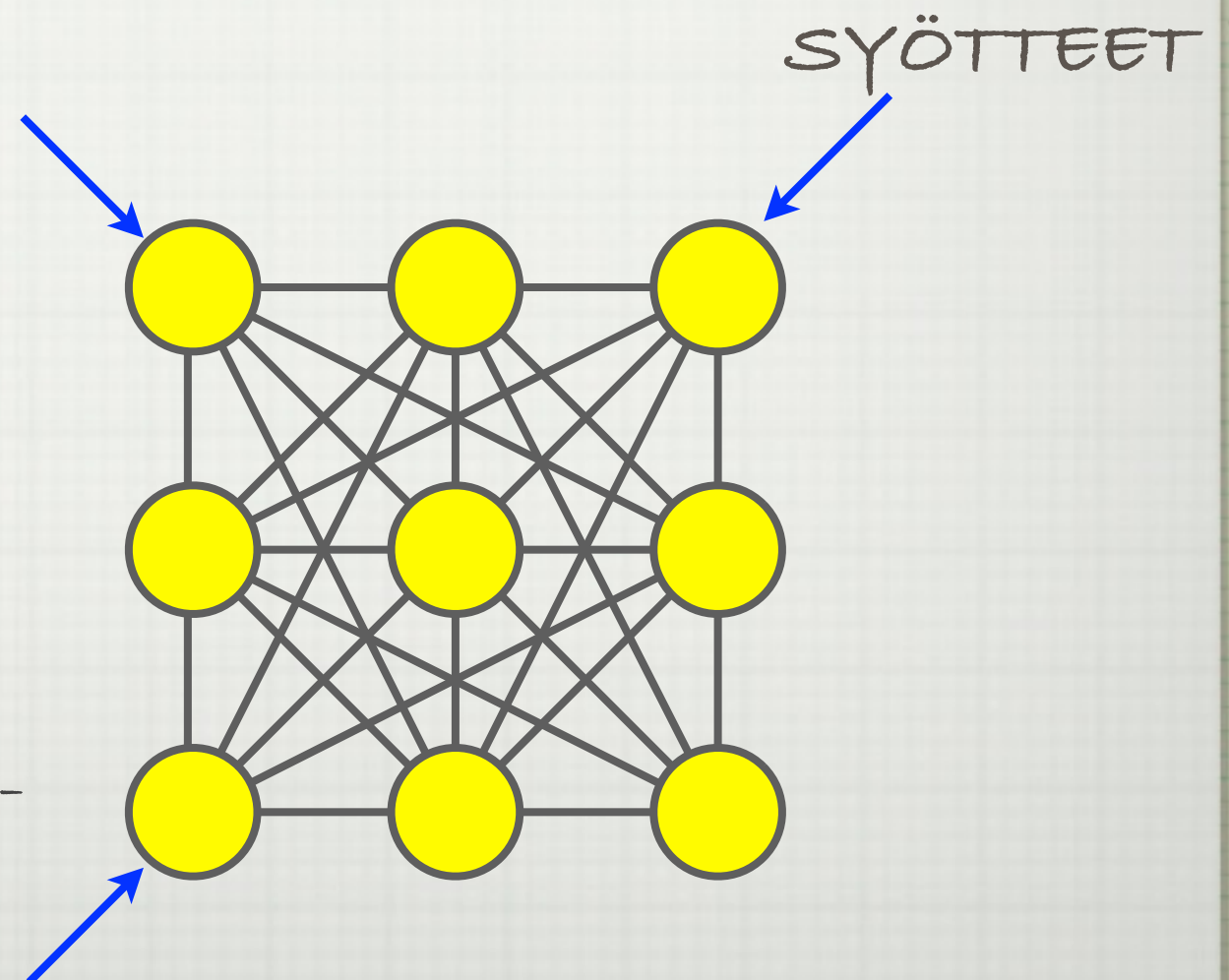
- * TOINEN ESIMERKKI TAKAISINKYTKYTYVISTÄ VERKOISTA

- * STOKASTINEN (=SATUNNAINEN) VERSIO HOPFIELDIN VERKOISTA

- * SYÖTTEINÄ USEIN VAIN OSA NEURONEISTA

- * "RESTRICTED B-KONE":
KAIKKI NEURONIT EIVÄT
KYTKETTY KAIKKIIN MUIHIN

- * HIEMAN ERILAINEN OPPIMIS-
SÄÄNTÖ

§

SYÖTTEENÄ EPÄSELVIÄ
NUMEROITA
(PIKSELI = NEURONI)

VERKON TILA KEHITTYY
KOHTI OPETUSAINEISTOSSA
ESIINTYVIÄ TILOJA
(SELVEMPIÄ NUMEROITA)

TÄSSÄ SATUNNAISUUS SAA
VERKON VAELTELEMAAN
ERI NUMEROIDEN VÄLILLÄ
LOPUTTOMASTI

BOLTZMANNIN KONE

vimeo

Join

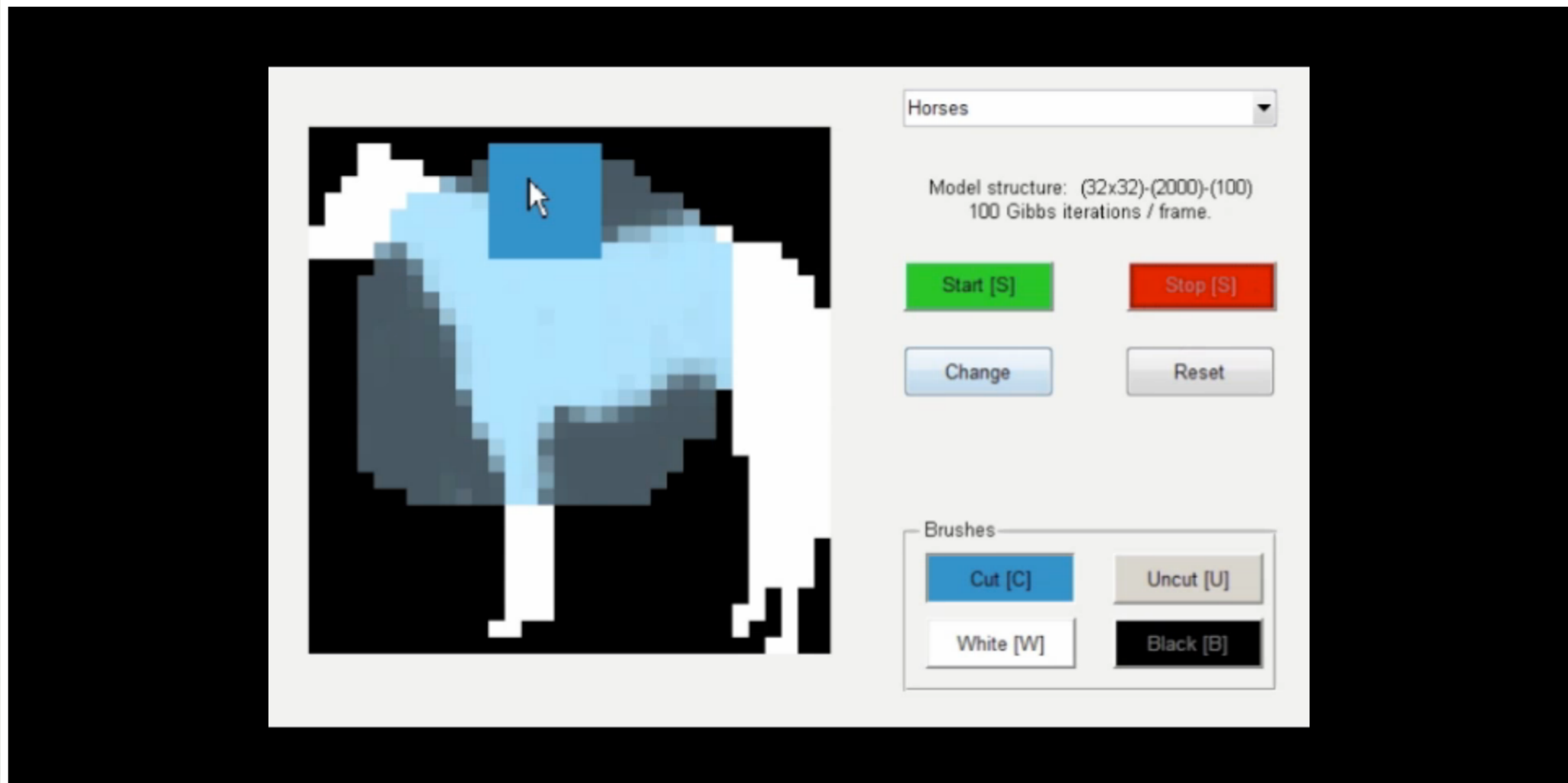
Log In

Create

Watch

Upload

Search

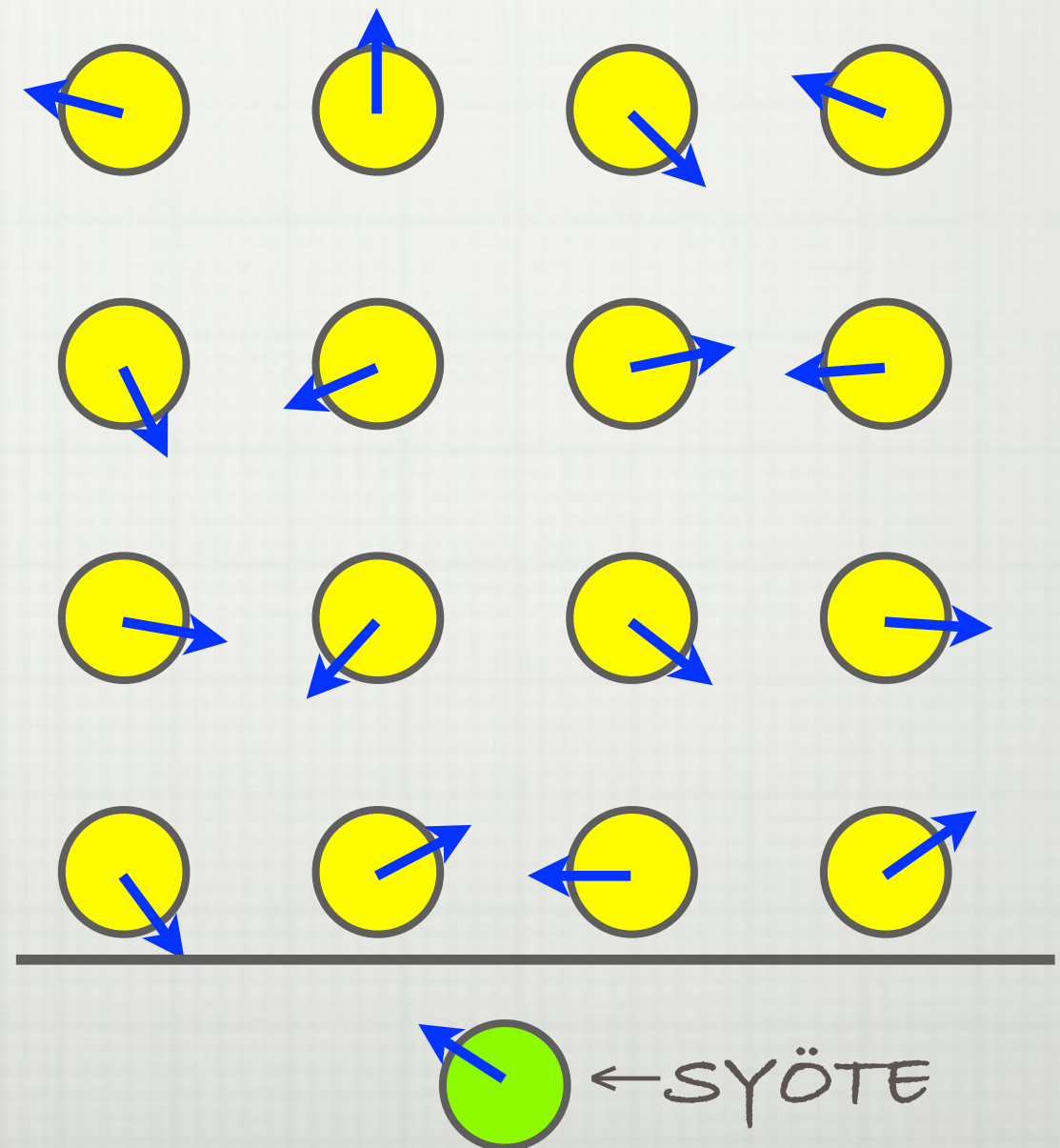
The Shape Boltzmann Machine

from **Ali Eslami** 2 years ago NOT YET RATED

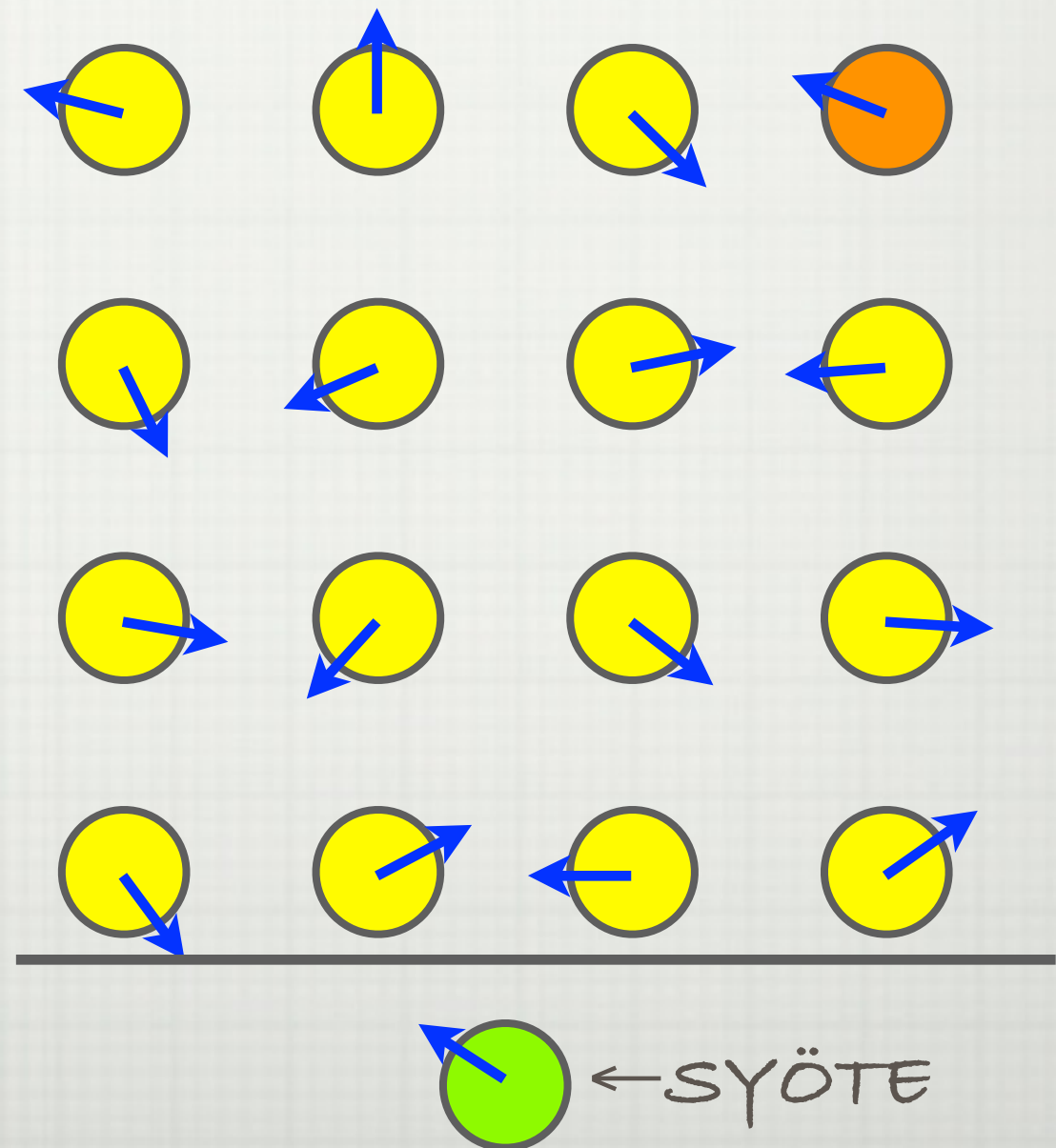
ITSEORGANISOIVA VERKKO: KOHOSEN KARTTA

- * NEURONIT SIJAITSEVAT YLEENSÄ KAKSIULOTTEISELLA RUUDUKOLLA
- * JOKAISELLA NEURONILLA ON TILA (VEKTORI)
- * SYÖTEVEKTORI AKTIVOI NEURONIN, JONKA TILA ON SITÄ LÄHINNÄ ("VOITTAJA")

ITSEORGANISOIVA VERKKO: KOHOSEN KARTTA

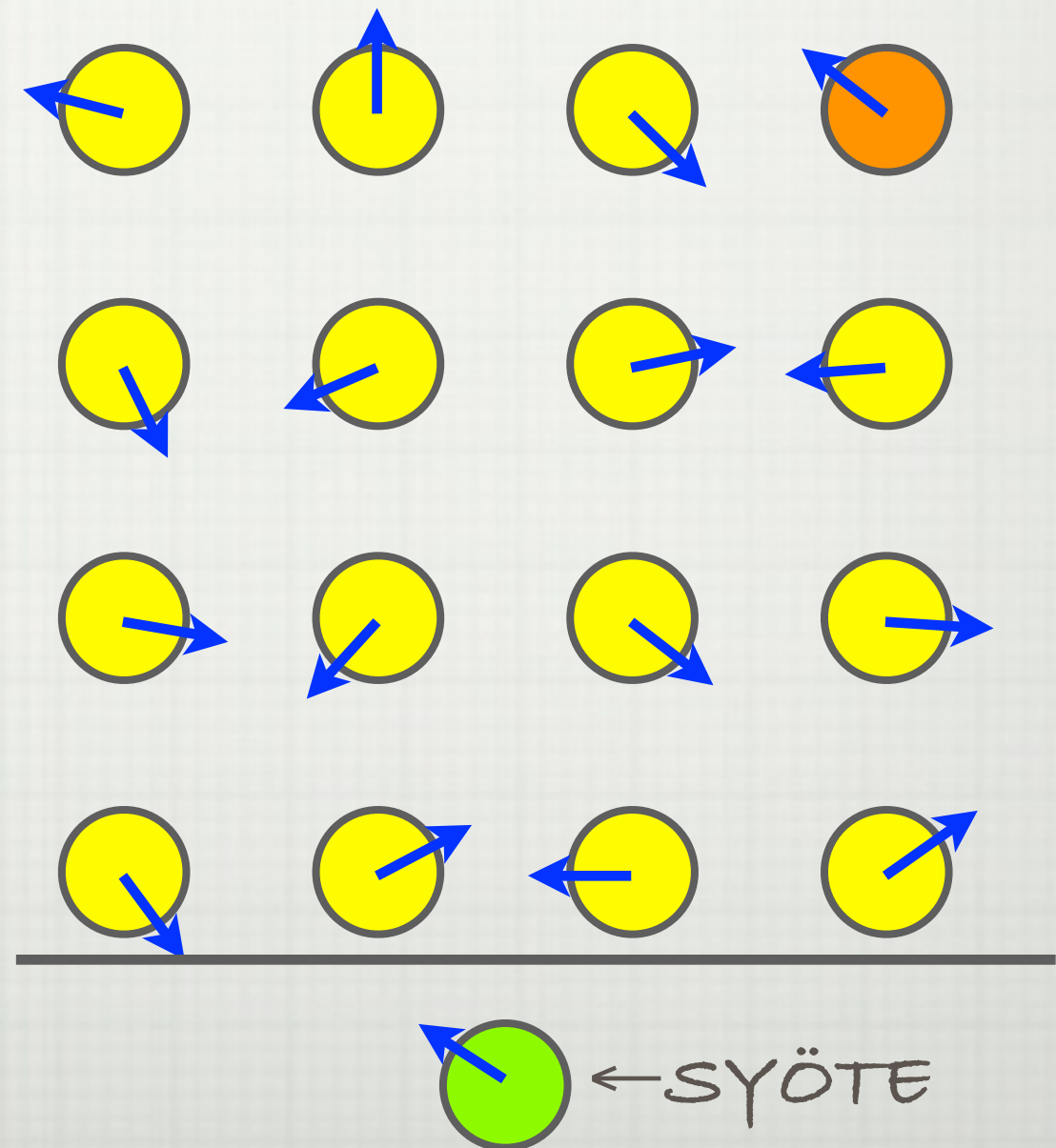
- * NEURONIT SIJAITSEVAT YLEENSÄ KAKSIULOTTEISELLA RUUDUKOLLA
- * JOKAISELLA NEURONILLA ON TILA (VEKTORI)
- * SYÖTEVEKTORI AKTIVOI NEURONIN, JONKA TILA ON SITÄ LÄHINNÄ ("VOITTAJA")
- * VOITTAJAN TILAA MUOKATAAN SITEN, ETTÄ SE MUISTUTTAA ENEMMÄN SYÖTETTÄ

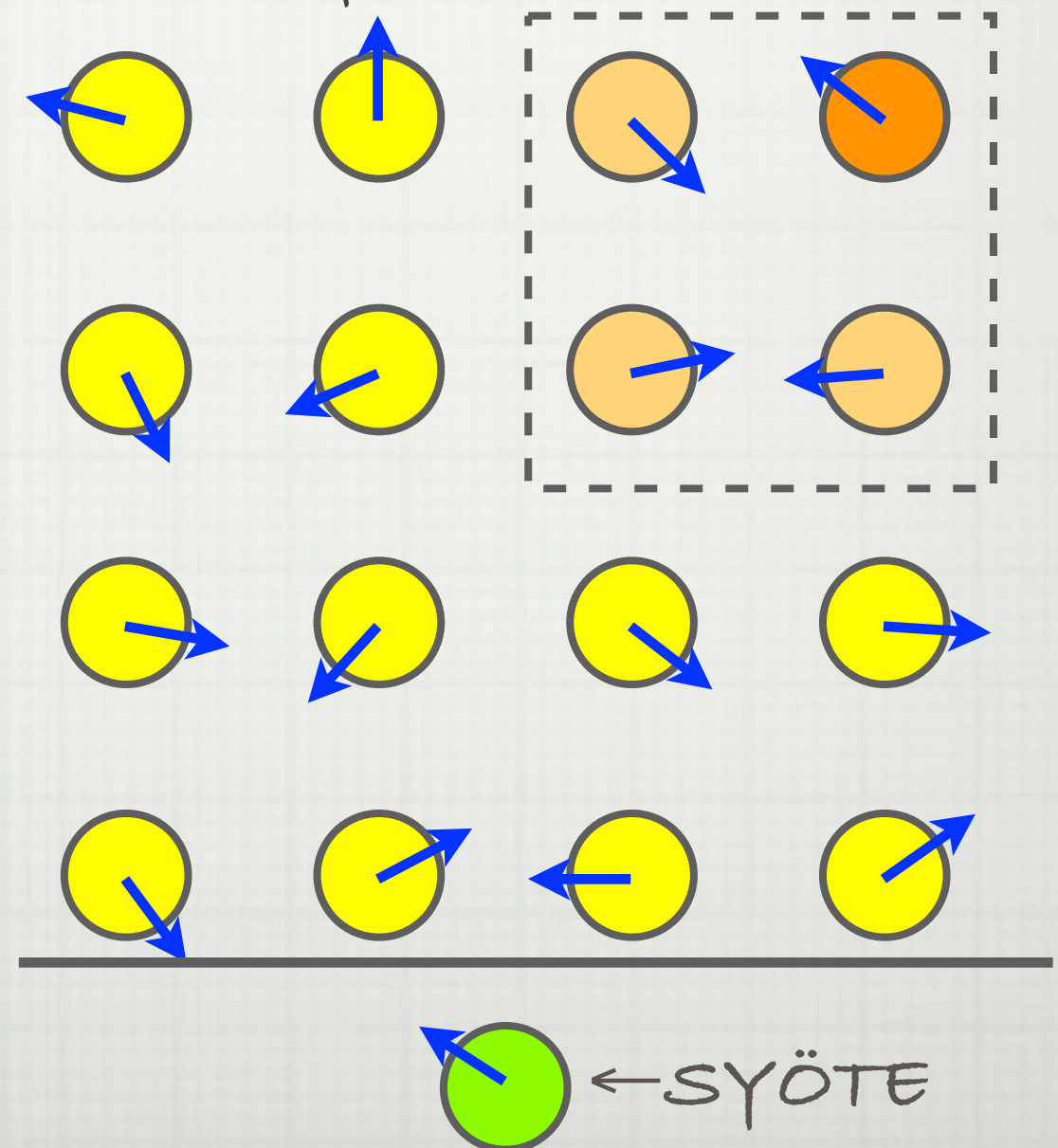
ITSEORGANISOIVA VERKKO: KOHOSEN KARTTA

- * NEURONIT SIAITSEVAT YLEENSÄ KAKSIULOTTEISELLA RUUDUKOLLA
- * JOKAISELLA NEURONILLA ON TILA (VEKTORI)
- * SYÖTEVEKTORI AKTIVOI NEURONIN, JONKA TILA ON SITÄ LÄHINNÄ ("VOITTAJA")
- * VOITTAJAN TILAA MUOKATAAN SITEN, ETTÄ SE MUISTUTTAA ENEMMÄN SYÖTETTÄ

ITSEORGANISOIVA VERKKO: KOHOSEN KARTTA

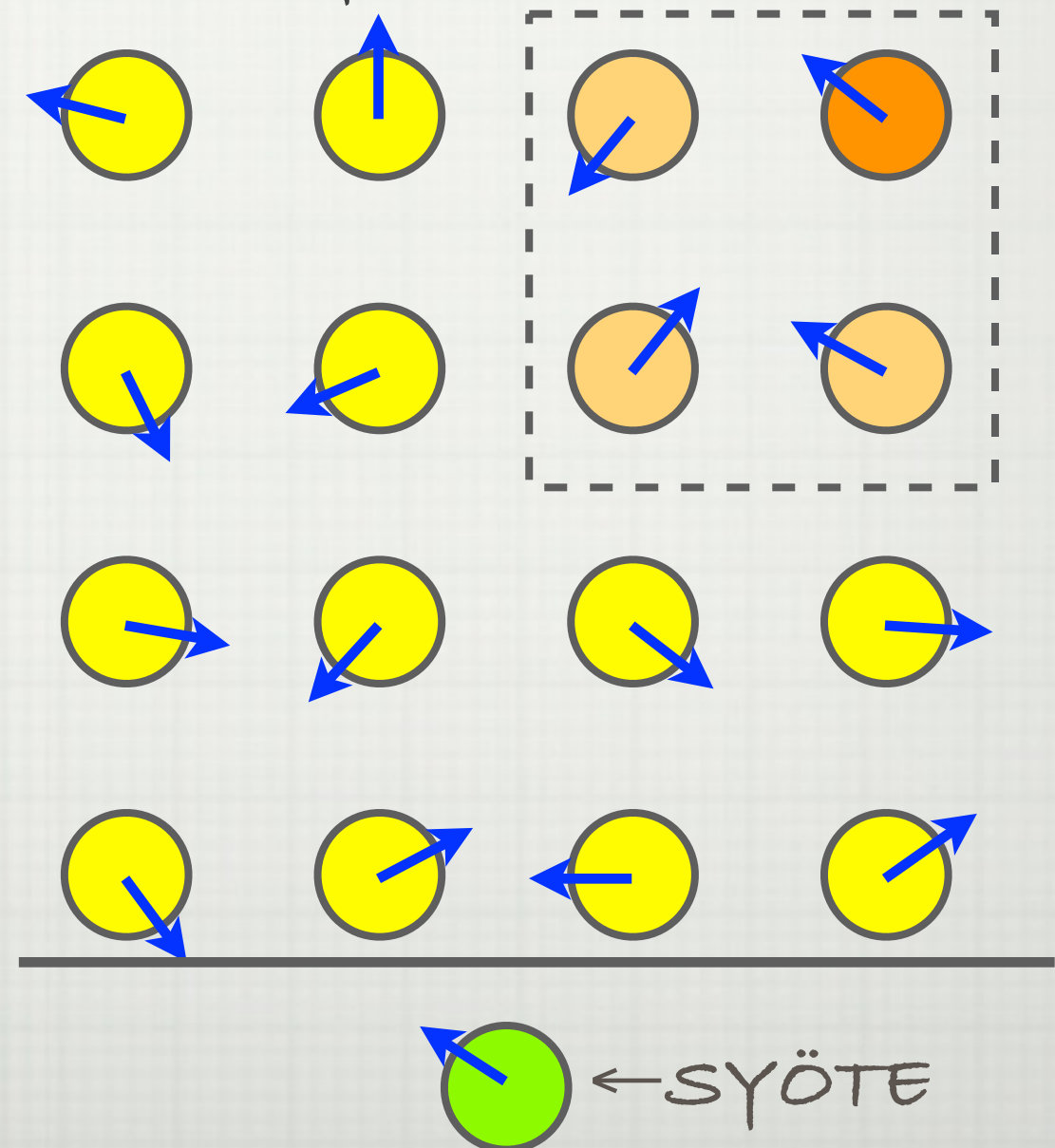
- * KARTAN POINTTINA ON, ETTÄ SAMALLA KUN VOITTAJAN TILAA MUOKATAAN, MUOKATAAN MYÖS NAAPUREIDEN TILAA

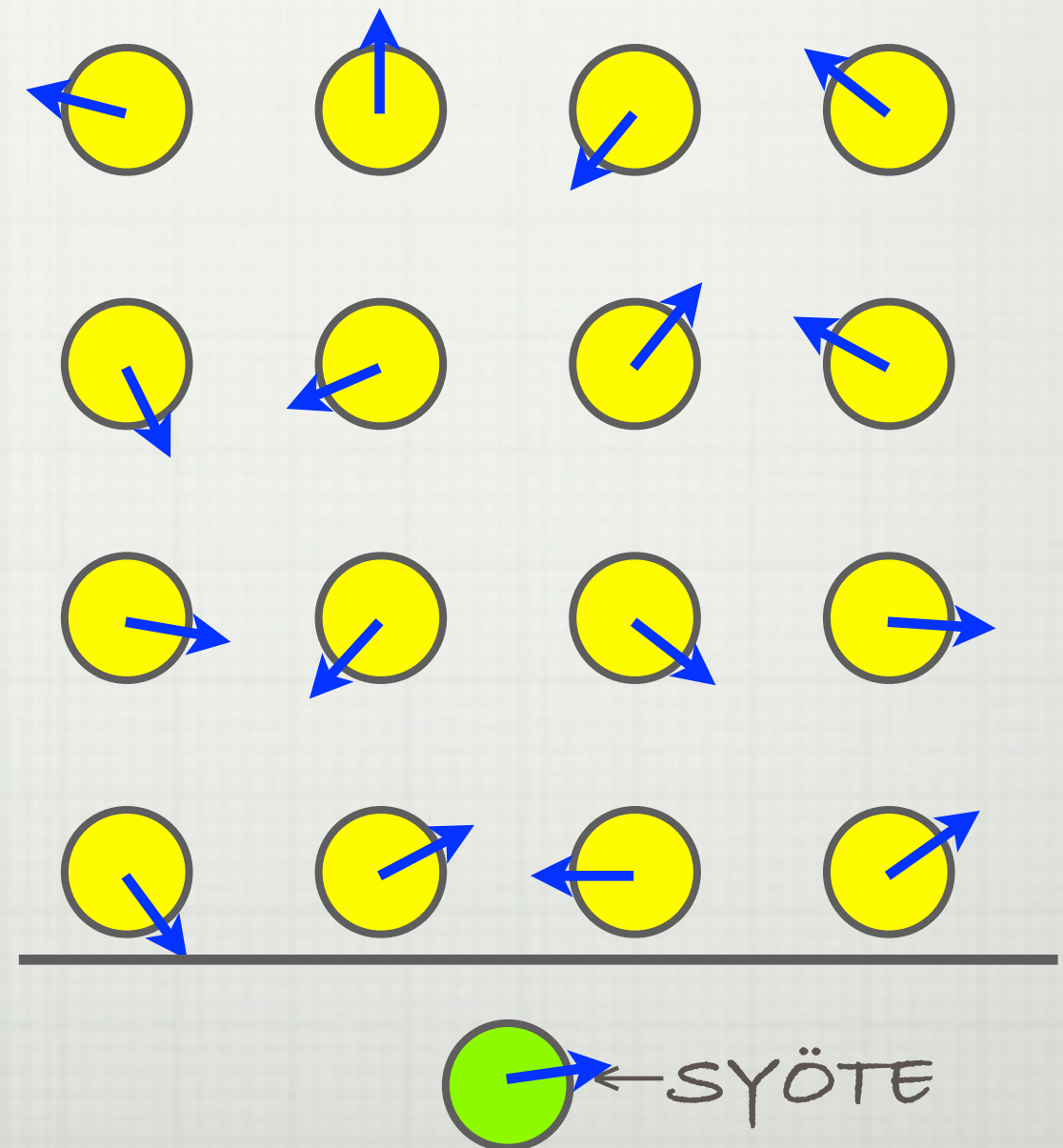
ITSEORGANISOIVA VERKKO: KOHOSEN KARTTA

- * KARTAN POINTTINA ON, ETTÄ SAMALLA KUN VOITTAJAN TILAA MUOKATAAN, MUOKATAAN MYÖS NAAPUREIDEN TILAA

ITSEORGANISOIVA VERKKO: KOHOSSEN KARTTA

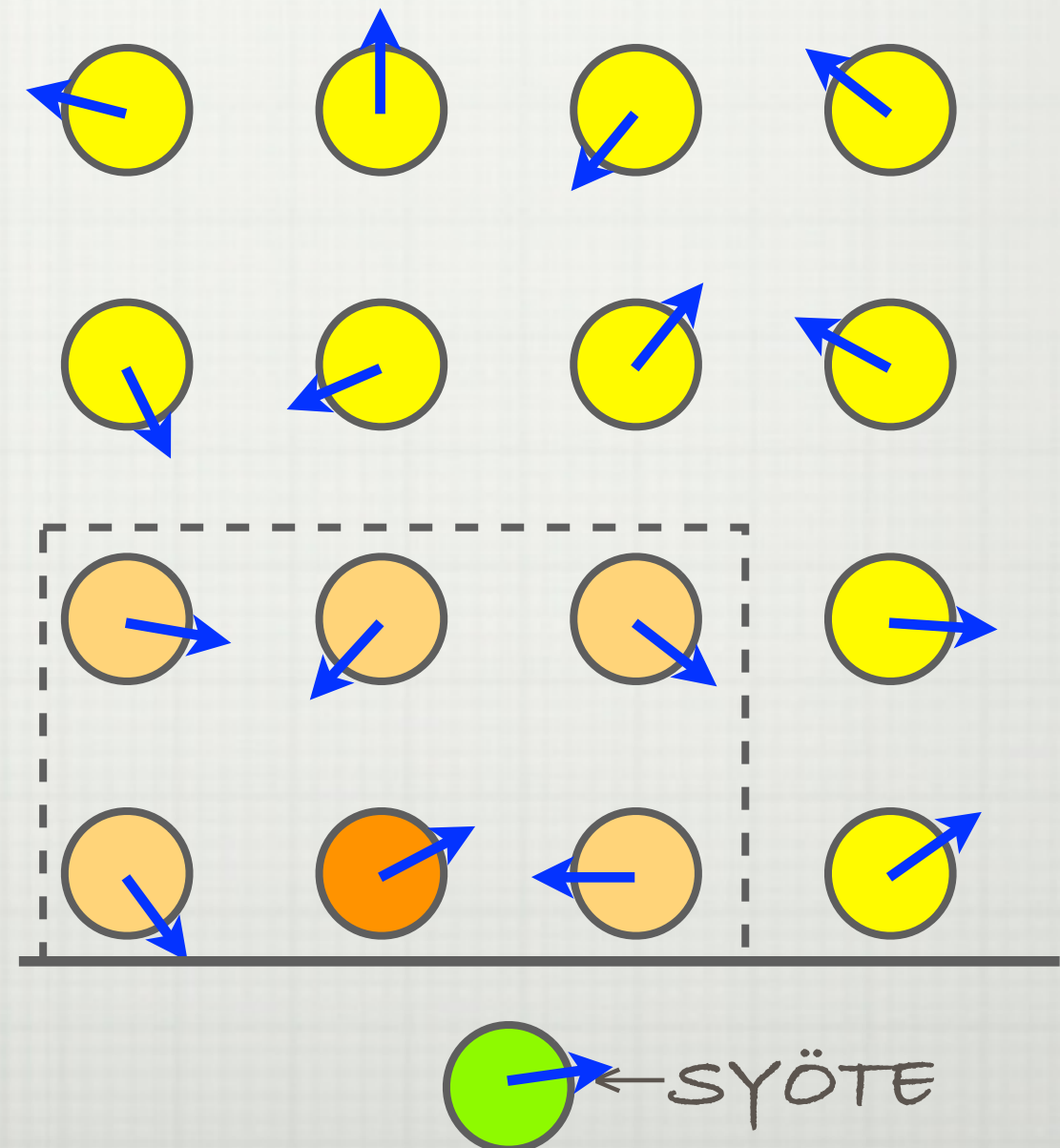
- * KARTAN POINTTINA ON, ETTÄ SAMALLA KUN VOITTAJAN TILAA MUOKATAAN, MUOKATAAN MYÖS NAAPUREIDEN TILAA

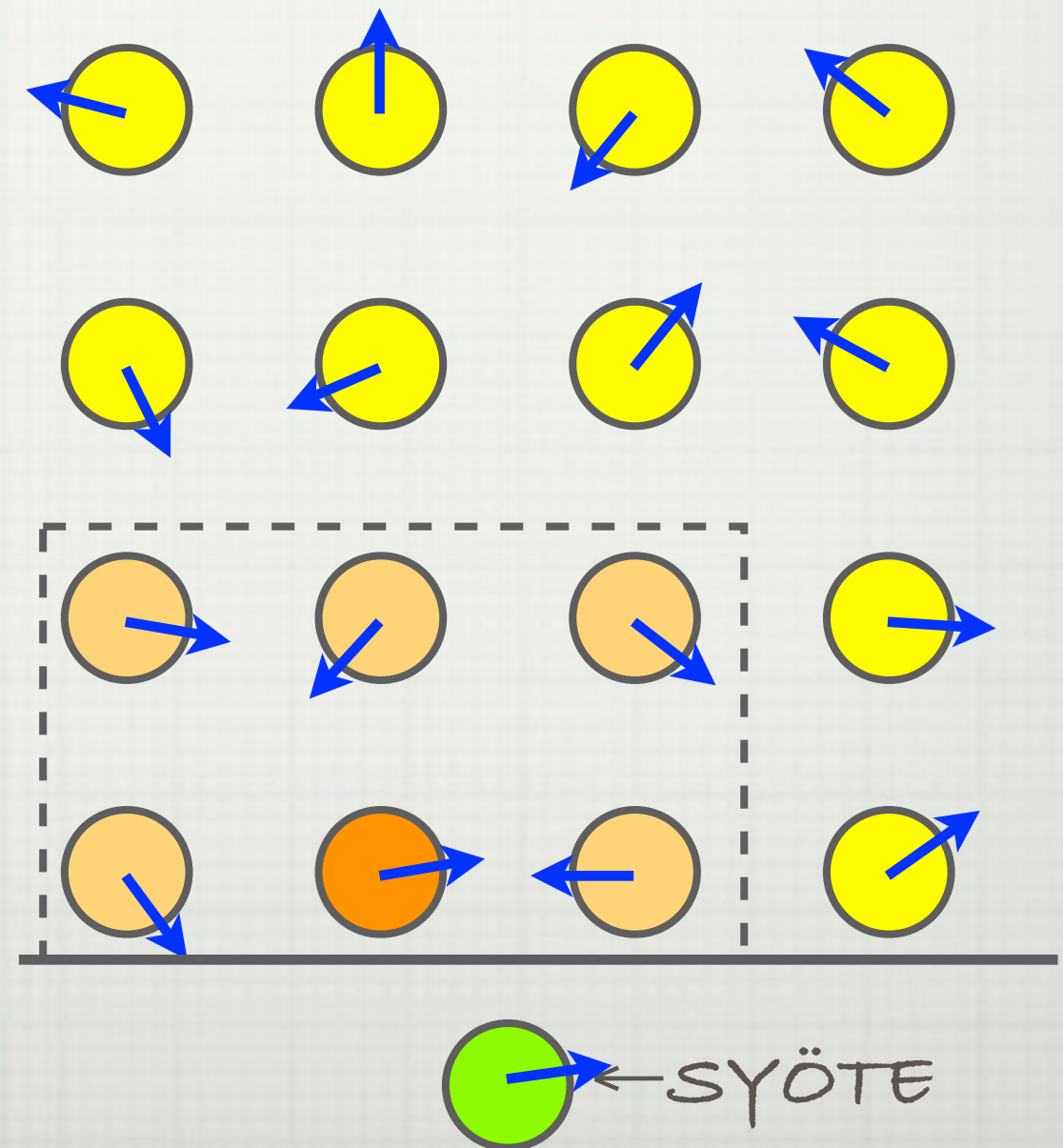
ITSEORGANISOIVA VERKKO: KOHOSEN KARTTA

- * KARTAN POINTTINA ON, ETTÄ SAMALLA KUN VOITTAJAN TILAA MUOKATAAN, MUOKATAAN MYÖS NAAPUREIDEN TILAA

ITSEORGANISOIVA VERKKO: KOHOSEN KARTTA

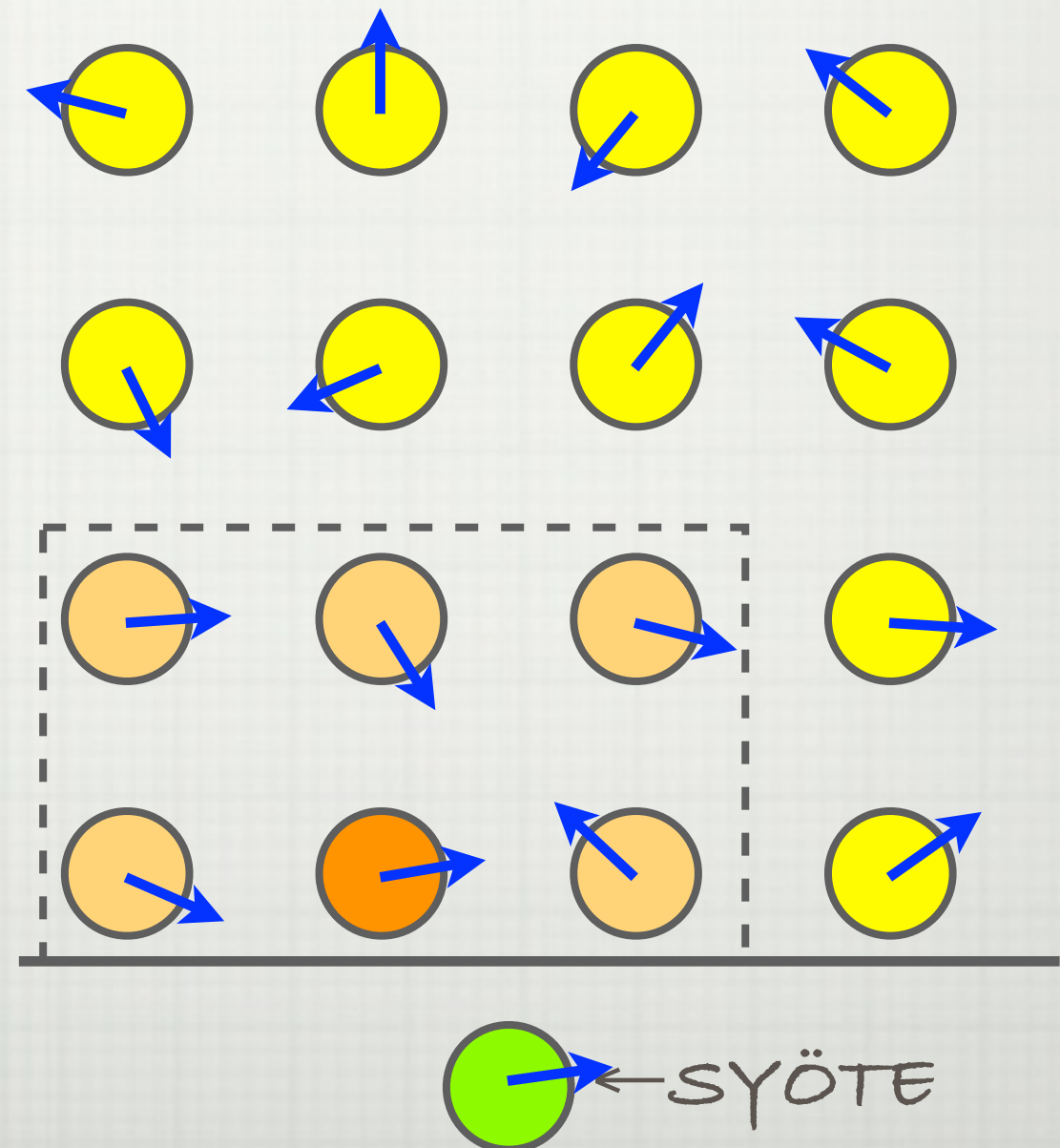
- * KARTAN POINTTINA ON, ETTÄ SAMALLA KUN VOITTAJAN TILAA MUOKATAAN, MUOKATAAN MYÖS NAAPUREIDEN TILAA

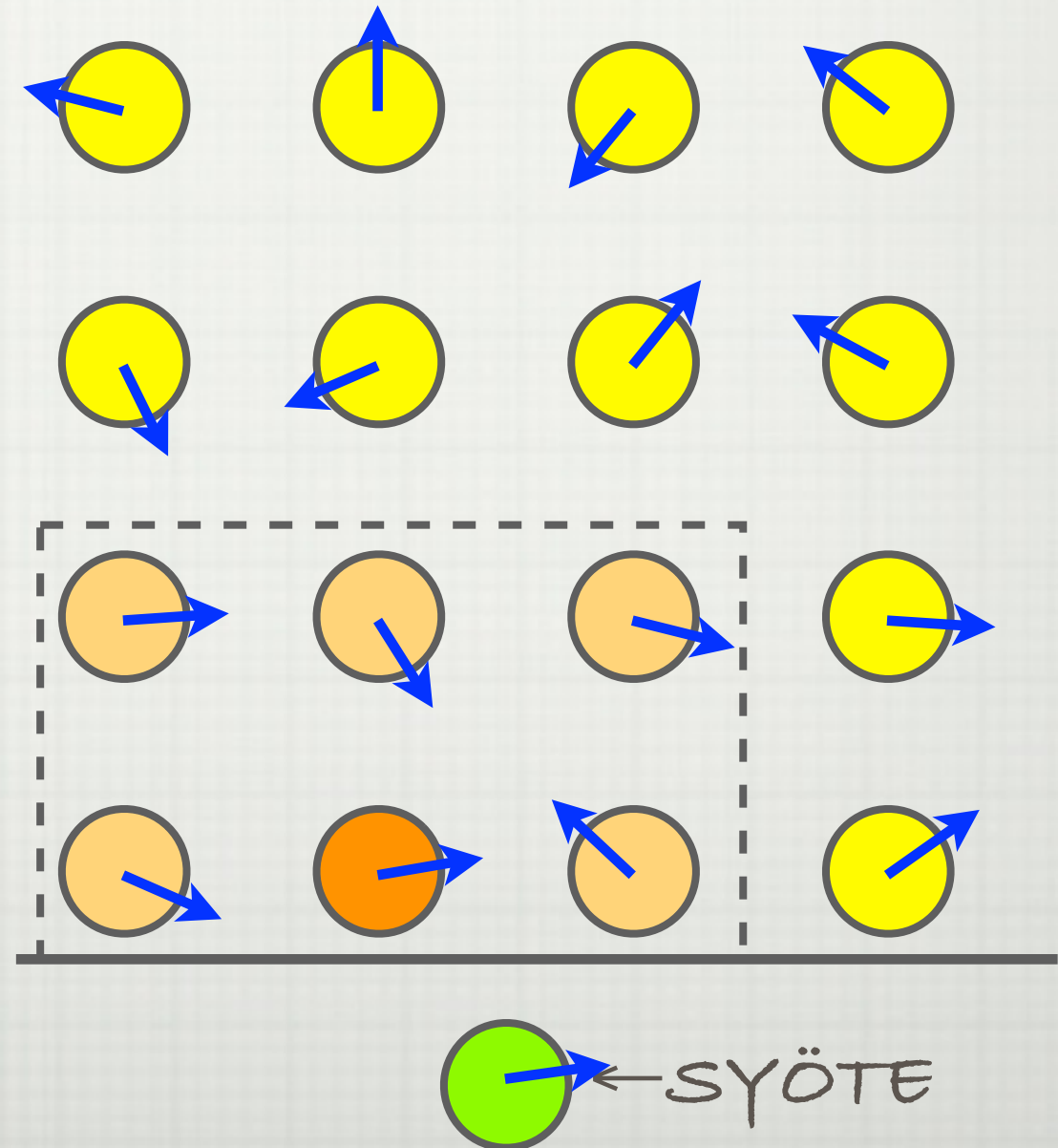
ITSEORGANISOIVA VERKKO: KOHOSEN KARTTA

- * KARTAN POINTTINA ON, ETTÄ SAMALLA KUN VOITTAJAN TILAA MUOKATAAN, MUOKATAAN MYÖS NAAPUREIDEN TILAA

ITSEORGANISOIVA VERKKO: KOHOSEN KARTTA

- * KARTAN POINTTINA ON, ETTÄ SAMALLA KUN VOITTAJAN TILAA MUOKATAAN, MUOKATAAN MYÖS **NAAPUREIDEN** TILAA
- * NAAPURIT ALKAVAT MUISTUTTAA TOISIAAN
- * OPPIMISEN EDETESSÄ NAAPURUSTON KOKOA VOIDAAN PIENENTÄÄ
- * NEURONIEN TILOIHIN TEHDÄÄN MYÖS PIENEMPIÄ JA PIENEMPIÄ MUUTOKSIA

ITSEORGANISOIVA VERKKO: KOHOSEN KARTTA

- * SYÖTE X VOI OLLA MIKÄ TAHANSA VEKTORI

- * ESIMERKKEJÄ:

- * PUHEENTUNNISTUS:

$X = \text{PUHESIGNAALI}$

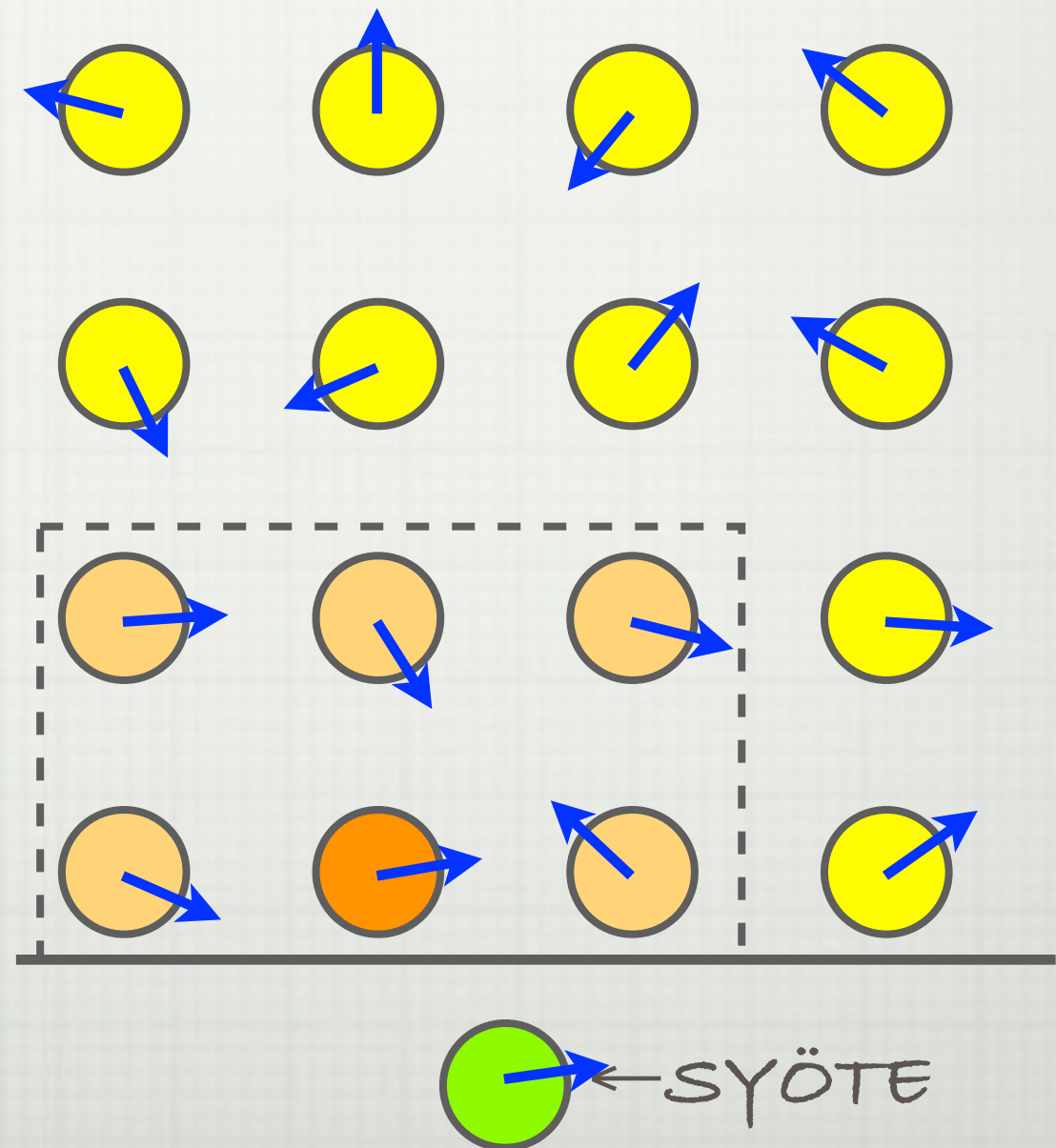
- * PROSESSINVALVONTA:

$X = (\text{PAPERI- YMS.})$

KONEEN TILA

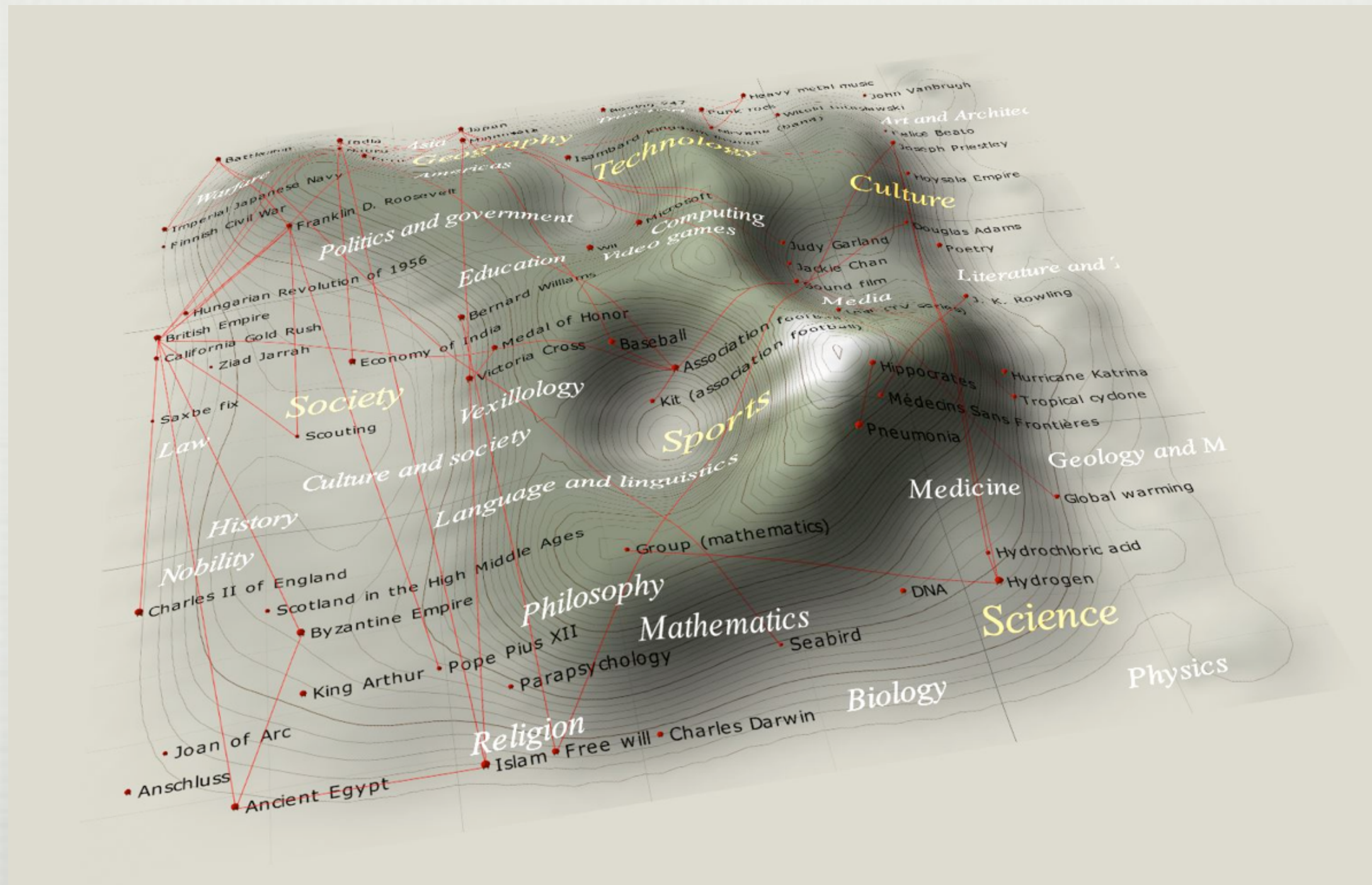
- * TIEDONHAKU:

$X = \text{SANOJEN ESIINTYMISS-}$
MÄÄRÄT DOKUMEN-
TISSA

ITSEORGANISOIVA VERKKO: KOHOSSEN KARTTA

NEUROVERKKOTYYPIT

NEUROVERKKOTYYPIT

---

1. ETEENPÄINSYÖTTÄVÄ VERKKO:

- PERSEPTRONI
- MONIKERROSPERSEPTRONI
- ...

2. TAKAISINKYTKETTYVÄ VERKKO:

- HOPFIELDIN VERKKO
- BOLTZMANNIN KONE
- ...

3. ITSEORGANISOIVA KARTTA

- KOHOSEN SOM

NEUROVERKKOJEN SOVELLUKSET

- * ERI NEUROVERKKOTYYPEILLÄ ON OMAT SOVELLUKSENSA
- * ETEENPÄIN SYÖTTÄVIÄ VERKKOJA VOI KÄYTTÄÄ MM. OHJATTUUN KONEOPPIMISEEN JA FUNKTIOIDEN APPROKSIMOINTIIN
- * TAKAISINKYTKETYVIÄ VERKKOJA VOI KÄYTTÄÄ MM. VIKASIETOISINA MUISTEINA
- * ITSEORGANISOIVIA KARTTOJA VOI KÄYTTÄÄ DATAN VISUALISOINTIIN

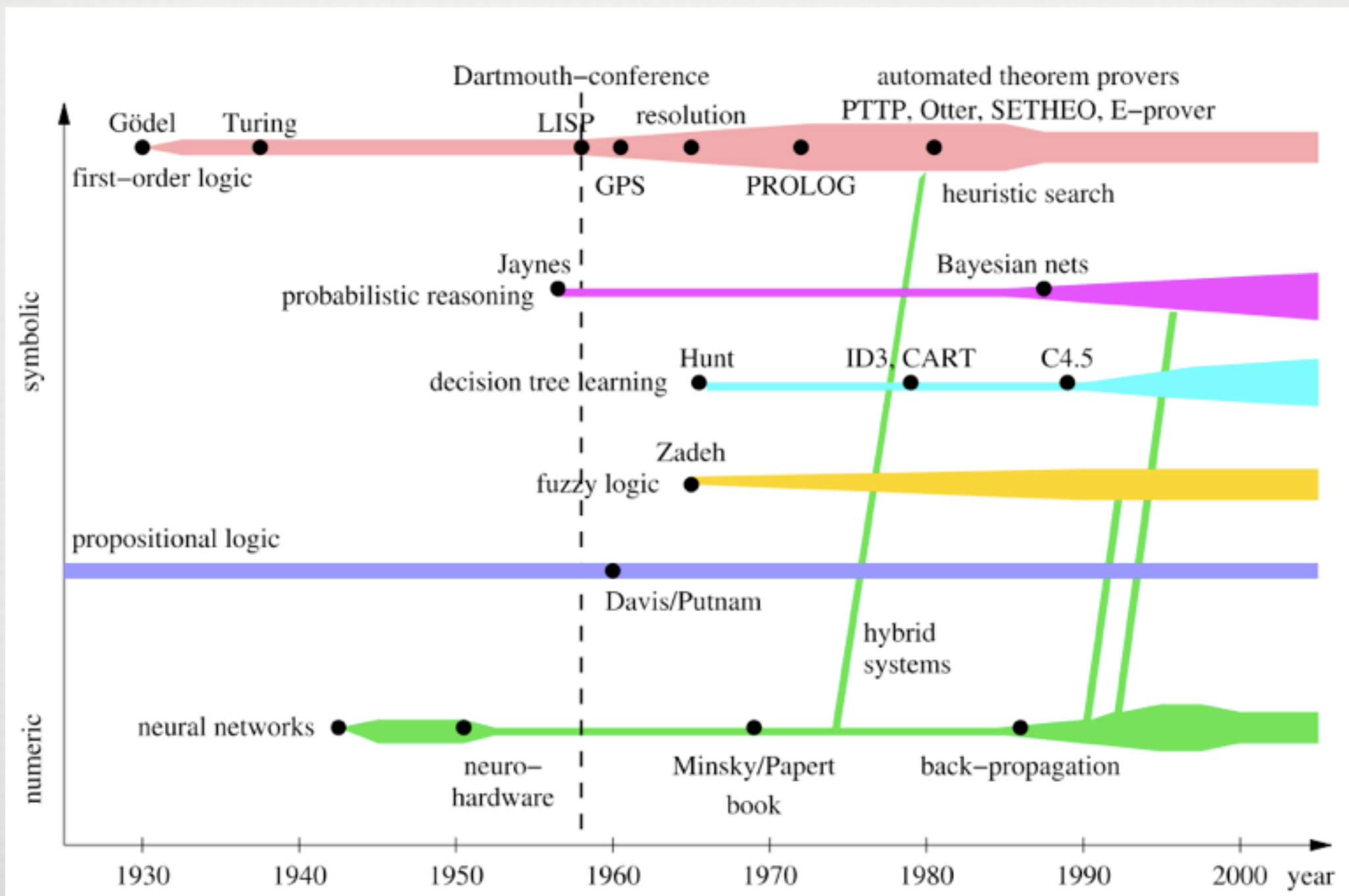
NEUROVERKOT SUHTEESSA MUIHIN MENETELMIIN

- * NEUROVERKOT KUULUVAT JAOTTELUSSA
"GOFAI" VS "MODERNI AI" JÄLKIMMÄISEEN RYHMÄÄN

(SYMBOLINEN VS "SUBSYMBOLINEN" TAI DIGITAALINEN)
- * JOTKUT NEUROVERKOT OVAT PROBABILISTISIA (ESIM.
BOLTZMANNIN KONE), JOTEN PROB. MENETELMIÄ VOI
SOVELTAA NIIHIN
- * VOIDAAN SOVELTAA ESIM. KONEOPPIMISESSA
JA VISUALISOINNISSA (SOM)
- * PERINTEINEN TEKOÄLYN OSA-ALUE, MUTTA NYKYÄÄN
EHKÄ JÄÄMÄSSÄ VAIN YHDEKSI MALLIKSI MONIEN MUIDEN
JOUKOSSA

NEUROVERKOT SUHTEESSA MUIHIN MENETELMIIN

LÄHDE: ERTEL: INTRODUCTION TO ARTIFICIAL INTELLIGENCE, SPRINGER, 2011.